

DRAUGAS

PERIODICALS
February 24,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS - THURSDAY, VASARIO - FEBRUARY 24, 2000

*****MIXED ADC 606
S174 P11 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02/23/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.39
Kaina 50 c.

Lietuva ir Macedonia taps patikimomis bendrininkėmis

Vilnius, vasario 23 d. (BNS) — Trečiadienio rytą prezidentūroje įvyko iškilminga Macedonia prezidento Boris Trajkovski sutikimo ceremonija.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma Didziamajame kieme pasitiko B. Trajkovski su žmona. Macedonia ir Lietuvos vadovų garbei buvo atlikti valstybių himnai, išrikiuota Garbės sargybos kuopa.

Po to prasidėjo dvišalis V. Adamkaus ir B. Trajkovski pokalbis.

Pirmą kartą Lietuvos ir Macedonia prezidentai buvo trumpai susitikę Skopje prieš pat Naujuosius metus, kai V. Adamkus su Lenkijos prezidentais Aleksander Kwasniewski vyko aplankyti savo taikdary kaimyninėje Kosovo provincijoje.

Lietuva ir Macedonia diplomatinis santykius užmezgė 1995 metais. Lietuva pripažįta šiai Balkanų valstybei Jungtinių Tautų suteiktą laikiną pavadinimą — Buvusi Jugoslavijos respublika Macedonia.

Patys makedonietiai savo valstybę vadina Macedonia respublika, tačiau tam prieštarauja Graikija, kurios teri-

torijoje yra istorinė Macedonia sritis.

1990 m. nepriklausomybę atkūrusi Lietuva ir po metų nuo Jugoslavijos atsiskyrusi Macedonia iki šiol nėra pasirašiusios jokių dvišalių sutarčių.

„Šunkiu metu rėmėme vieni kitus, todėl gerai suprantame, kokie svarbūs laisvei ir nepriklausomybei yra valstybių draugiški santykiai“, sakė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus trečiadienį per oficialią vakarienę Vilniuje viešinio Macedonia prezidento Boris Trajkovski ir jo žmonos Vilmos garbei.

Prezidentas išreiškė pageidavimą plėsti dvišalį bendradarbiavimą turizmo, kultūros srityse, ekonominius ryšius.

Jis pažymėjo, kad Lietuva remia Macedonia siekį įsijungti į euroatlantines institucijas ir yra pasiruošusi dalintis savo patirtimi.

„Esu tikras, kad 21 amžiaus Europoje mūsų valstybės taps patikimomis partnerėmis. Tikiu, kad šis vizitas sustiprins tarpusavio supratimą bei paskatins abipusį naudingą Lietuvos ir Makedonijos ryšių plėtrą“, sakė V. Adamkus.

Nuotr.: Buvusios Jugoslavijos Respublikos Macedonia prezidentas Boris Trajkovski (kairėje) su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi apeina Garbės sargybą. Gedimino Zilinsko (Elta) nuotr.

Prezidento patarėjas R. Miezėlis išvyko gydytis į JAV

Vilnius, vasario 23 d. (BNS) — Iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (VTEK) nario pareigų atsistatydino prezidento patarėjas Raimundas Miezėlis. Tokį sprendimą jis priėmė dėl sveikatos būklės, panašiai dienraštis „Respublika“.

Antradienį R. Miezėlis išvyko gydytis į JAV.

1998 m. liepą prezidento vyriausiajam patarėjui R. Miezėliui Jungtinės Valstijos buvo atlikti prostoato operacija. Po jos patarėjas du mėnesius praleido savo namuose Floridoje.

R. Miezėlio sveikata buvo patikrinusi ir po to, kai 1997 m. pabaigoje jį netoli namų Vilniuje sumušė nežinomi chuliganai. Tuomet R. Miezėlis ligoninėje praleido kelias savaites, o išleistas iš jos, ilgai jautėsi silpnai. Visa tai įvyko prieš pat prezidento rinkimus, kai R. Miezėlis vadovavo Valdo Adamkaus rinkimų štabui.

Prezidentūroje niekas nesiryžo pasakyti, kada R. Miezėlis baigs gydytis ir grįš į Lietuvą. Pasak prezidento atstovės spaudai, tai priklausys nuo jo gydanciu medikų.

Pradėjęs dirbti prezidentūroje, R. Miezėlis atsisakė atlyginimo, todėl ir išvykstant

gydytis, jam nereikėjo imti atostogų.

R. Miezėliui pasitraukus iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario pareigų, prezidentas į komisiją turės paskirti kitą atstovą.

„Mažeikių naftai“ vyriausybė dar skolinis pinigų

Vilnius, vasario 23 d. (Elta) — Trečiadienį vyriausybė nutarė amerikiečių valdomai „Mažeikių naftos“ bendrovei paskolinti dar 21,49 mln. dolerių iš lėšų, gautų pardavus užsienyje euroobligacijas. Tai trečioji dalis paskolos, kurią Lietuvos vyriausybė turi suteikti Lietuvos naftos susivienijimui iki šio mėnesio pabaigos pagal praėjusių metų rudenį pasirašytą sutartį su JAV verslove „Williams International“.

Lietuvos vyriausybė yra įsipareigojusi suteikti „Mažeikių naftos“ paskolą, lygią dvigubam bendrovės apyvartinio kapitalo trūkumui, apskaičiuotam pagal įmonės būklės sutarties pasirašymo dieną.

• Pirmąjį šių metų mėnesį Lietuvos bankas vyriausybės vertybinių popierių išplatino už 340 mln. litų, arba 150 mln. litų mažiau nei tokiu pačiu laikotarpiu pernai. (Elta)

Vilniuje, Nepriklausomybės aikštėje, susirinkę mitingotojai, pasivadinę Patriotinių jėgų kongresu, piktnisina dėl prezidentūros paskirtų apdovanojimų to nenusipelnusiems asmenims, ragino sugrąžinti žodžio „patriotas“ tikrąją reikšmę ir sustabdyti Lietuvos griovimą.

Nuotr.: Prie mikrofono kalba Lietuvos Laisvės lygos vadovas Antanas Terleckas. Gedimino Zilinsko (Elta) nuotr.

Per Lietuvą nuvilnijo protestų banga

Gatvės mitinge skambėjo kaltinimai prezidentui

Vilnius-Panevėžys, vasario 23 d. (BNS) — Lietuvos laisvės lyga, Lietuvos nacionalinė partija „Jaunoji Lietuva“ bei dar kelios neįtakingos dešiniojos patriotinės jėgos Nepriklausomybės aikštėje Vilniuje trečiadienį surengė mitingą. Policijos pareigūnų vertinimu, Nepriklausomybės aikštėje buvo susirinkę apie 100-200 žmonių.

Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos laiptų viršuje stovėję vyriškiai laikė didelį plakatą su užrašu: „Šalin kagėbistus iš Seimo, vyriausybės, prezidentūros“. Keli mitingotojai laikė plakatus, kuriuose reikiama pasipiktinimas valstybinių apdovanojimų įteikimu Kazimierai Prunskienei ir Marijonui Misiukoniui.

Mitinge kalbėjęs Seimo narys krikščionis demokratas Petras Gražulis priminė, kad V. Adamkus ir jo padėjėjas Raimundas Miezėlis, gyvendami JAV, yra buvę išieivų organizacijos „Santara-Sviesa“ vadovai. P. Gražulis kaltino šią organizaciją „kolaboravimu“ su sovietais, nes „Santara-Sviesa“ vienintelė iš išieivų „buvo užkibusi ant sovietinės propagandos kabliuko“, buvo pasukusi į kultūrinį bendra-

darbiavimą su okupacine valdžia“. Anot P. Gražulio, jis pastebi, kad „išliko ta pati ideologija, kurią parodo prezidento pozicija“.

P. Gražulis taip pat kaltino prezidentą iš Švietimo ir mokslo ministro pareigų pernai „nukrapščius“ akademiką Zigimą Zinkevičių.

Vienas mitingo organizatorių, jaunalietuvių vadas Seimo narys Stanislovas Buškevičius žurnalistams sakė, jog „reikėjo vieną kartą viešai parodyti prezidentūrai — užteks viešai šaipytis iš mūsų simbolių“. „Jau ne pirmą kartą prezidentūra įteikia apdovanojimus žmonėms, nieko neturintiems bendra su nuopelnais Lietuvos nepriklausomybei“, sakė jaunalietuvių vadas.

Pasak S. Buškevičiaus, prezidentas V. Adamkus yra „užsiangazavęs į vieną pusę“, „atstovauja nomenklatūrinei pusei“ ir yra palankus tiems, „kas gali užimti aukštus postus, duoti daugelį naudos“.

Mitingotojai priėmė nutarimą, kuriame reikalaujama, kad V. Adamkus „paaiškintų tautai“, kas iš patarėjų „deinformavo jį ir parengė šį iššūkį prieš santarvę ir laisvę Lietuvoje“.

Anot nutarimo, Valstybės saugumo departamento (VSD) vadovas Mečys Laurinkus „jau ne kartą nuo 1990 metų pasielgė priešingai Lietuvos interesams“, todėl siūloma jį atleisti ir sugrąžinti į VSD vadovo postą „komunistų 1992 metais pašalinta Petra Plumpa“.

Dėl buvusiojo Lietuvos pirmosios vyriausybės (1990-1991 m.) vidaus reikalų ministro M. Misiukonio apdovanojimo praėjusią savaitę pasipiktinimą pareiškė maždaug 50 Seimo narių. M. Misiukonis buvo vienas iš sovietinio KGB karininkų ir dalyvavo paskutiniojo Lietuvos partizano Antano Kraujelio sunaikino operacijoje 1965 metais.

Lietuvos žmonės nebetiki ateitimi

Visų skaudžiausia Lietuvos problema tai, jog visi politikai jau yra Europoje, o žmonės, liko skurdžioje Lietuvoje, teigė Lietuvos darbininkų sąjungos (LDS) prezidentė Aldona Balšienė trečiadienį prie vyriausybės rūmų LDS surengtame dviejų valandų mitinge prieš vyriausybės vykdomą „žmonių skurdinimo politiką“.

Jame dalyvavo daugiau nei 500 žmonių, daugiausia pagyvenusius ir pensininkus, iš įvairių Lietuvos vietų.

Buvo protestuojama prieš „ministro pirmininko Andriaus Kubiliaus vadovaujamą vyriausybės vykdomą žmonių skurdinimo politiką, kuri, pataikaudama Pasaulio bankui, nuolat mažina socialines garantijas, nepaiso dirbančiųjų teisių“.

„Stengiamasi sunaikinti visas įmones, ir kuo daugiau žmonių liks gatvėje, tuo mažiau liks problemų, tuo mažiau reikės mokėti. Žmonėms ateities nėra“, sakė A. Balšienė.

LDS prezidentė nepatvirtino, tačiau ir nepaneigė, jog šis renginys yra susijęs su rinkimais. „LDS žmonės taip pat yra žmonės, ir jie eina į rinkimus, tačiau rinksis žmonės. Ši akcija — ne tam, kad eitume į rinkimus, o tam, kad išpūstume vyriausybę, jog kitu atveju bus dar stipresni socialiniai neramumai“, sakė A. Balšienė.

Žemdirbiai užtvėrė svarbų greitkeli

Dėl vėluojančių piniginių atsiskaitymų protestuojantys apie 300 ūkininkų bei bendrovių atstovų su žemės ūkio technika trečiadienį beveik valandą buvo užtvėrė svarbų kelią netoli Panevėžio, prie Vilniaus-Šiaulių ir Kauno-Rygos greitkelių sankryžos.

Ūkininkų sąjungos Panevėžio rajono skyriaus pirmininkas, vienas protesto renginio organizatorių Kazimieras Petraitis teigė, jog viskas vyko be incidentų, kelių policija užtikrino užtvėrtos kelio vietos apvažiavimą. K. Petraitis pripažino, jog savivaldybės renginui nedavė leidimo, tačiau teigė, jog pasipiktinusių vyriausybės žemės ūkio politika žemdirbių nebuvo galima sulaukyti.

Žemdirbiai reikalauja pinigų už parduotą praėjusių metų produkciją išmokėti iki kovo 1 d., sumažinti dyzelinio kuro ir elektros kainas.

• Nedarbo didėjimas Lietuvoje per pastaruosius 10 metų įgavo neregėtą pagreitį. Lietuvoje bedarbių būrai ir darbo biržas plaukia iš kaimo, privatizuotų įmonių, rinkas praradusių tekstilės, maisto produktų gamybos įmonių, vidaus rinkoje užspeistų statybos bendrovių, valstybinių įstaigų. 190,000 Lietuvos gyventojų laukia žinių iš darbo biržos. (Elta)

Tėvynėje pasižvalgius

• Premjeras Andrius Kubilius patvirtino, jog buvęs ūkio ministras Eugenijus Maldeikis, prisidėjęs prie bendrovių „Williams International“ ir „LUKOil“ derybų sausi, pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymą, tačiau pripažino, kad jis nebus nubaustas, nes „nėra kaip“. „Nemanau, kad ką nors toliau aiškinsimės, nes įstatymo nuostatos labai aiškiai suformuluotos, bet įstatymas jokių sankcijų nenumato“, sakė premjeras. Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas numato, kad dirbęs valstybės tarnyboje asmuo vienerius metus negali atstovauti jokiems tikslams institucijose, su kuriomis jis turėjo reikalų, eidamas pareigas valstybės tarnyboje. (BNS)

• Kremliaus pasiuntinys prabilo nauju tonu, rašo „Lietuvos rytas“ (02.23). „Lietuvos ir Rusijos santykiai buvo ir liks draugiški. Mes puikiai suprantame, jog stojimas į NATO — suverenų Lietuvos pasirinkimą“, — dienraščio klausimą, kokie motyvai Rusiją verčia pasisakyti prieš tolesnę NATO plėtrą, New Yorke atsakė buvęs ilgametis (1992-1998 m.) Rusijos premjeras, Dūmos deputatas Viktor Černomyrdin. Pavadinęs NATO plėtrą ir rytus „dešimtojo dešimtmečio klaidą“, jis pareiškė, jog Rusijoje bandoma suprasti ir stojimo į NATO motyvus. „Viena iš stojimo į NATO priežasčių valstybės kandidatės įvardija saugumą. O iš kur grėsmė? Iš Rusijos? — klausė V. Černomyrdin. — Lyg ir ne. Saugumas viduje? Prašau: Turkija — NATO narys, bet nuolat kariauja su kurdais“. Buvęs Rusijos premjeras pabrėžė, jog jo valstybės valstybių kandidatę pasirinkimo nesmerkia. (Elta)

• Siekdama paspartinti Lietuvos paplūdimių atstatymą, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija siūlo smėlių, iškasmą gilinant uosto įplaukos kanalą, panaudoti paplūdimiams atkurti, kuriuos smarkiai apardė gruodžio audros. Klaipėdos uosto direkcijos užsakymu Olandijos bendrovė „Frederik R. Harris“ atlieka uosto įplaukos tobulinimo techninį projektą, kurį įgyvendinti numatoma pradėti šiemet. Projektui įgyvendinti tikimasi gauti Pasaulio banko paskolą. JAV ir Olandijos laboratorijose buvo atlikti uosto įplaukoje esančio smėlio tyrimai, kurie parodė, jog įplaukos kanalo smėlis yra svarus ir tinkamas paplūdimiams atkurti. (BNS)

• Įtariama, kad į septynias bendroves suskaldyti „Inkaru“ sumaniai naudojasi talentingi sukčiai. Neapibrėžtoje ūkinėje terpeje nežinia kur prapuola turtas, nuolat keičiami bendrovių vadovai. Teisėsaugininkai neabejoja, kad taip siekiama išvengti atsakomybės. Nuogaustajama, kad iki to laiko, kol prasidės teisminiai veiksmai, neliks ir paskutinių „Inkaru“ turto likučių. Dalį jo saugo susivieniję UAB „Inkaro avalynė“ darbininkai. Tačiau darbininkai jau pavargo tryptioti prie vartų, jų pyktis virsta įtožiu. (Elta)

• Prezidentas Valdas Adamkus trečiadienį telefonu pasveikino Estijos vadovą Lennart Meri vasario 24-ąją minimos valstybinės šventės — Nepriklausomybės dienos — proga. V. Adamkus Estijos vadovui ir visai estų tautai palinkėjo sėkmės bei gerovės. Kartu Lietuvos prezidentas išreiškė įsitikinimą, jog abiejų valstybių geri santykiai ir ateityje bus sėkmingai plėtojami. (BNS)

• „Manau, jog savo darbą atlikau sąžiningai ir gerai, — sakė buvęs prezidento Valdo Adamkaus patarėjas specialiesiems pavedimams Rolandas Paksas. — Jeigu mano darbas nebus numestas į šoną, žmonės, kurie, imsis kurti energetikos klausimus, turės daug naudos“. Lietuvos liberalų vadas „Lietuvos žinioms“ (02.23) sakė, kad jam buvo malonu dirbti su valstybės vadovu. Prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė sakė, kad prezidentas liko patenkintas R. Pakso darbu. Anot jos, dar nenuspręsta, ar bus įeškoma naujo žmogaus, kuris vadovautų energetikos klausimams, ar tai daryti teks kuriam nors prezidentūros pareigūnui.

• Apžvelgdamas savo vadovaujamo ministrų kabineto darbo pirmąjį šimtą dienų premjeras pažymėjo, kad vyriausybei pavyko atlaikyti spaudimą dėl reikalavimų didinti vienas ar kitas išlaidas. Nuo metų pradžios iki vasario 18 d. valstybės biudžetas, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, gavo 36 mln. litų mažiau.

• Tris dienas vykusį ir vasario 19 d. pasibaigusį „Vilniaus knygų mugę 2000“ pranoko visus leidejų lūkesčius. Į ją plūdo minios skaitytojų. Vienu metu prie bilietų kasos buvo nusidriekusi kelių šimtų žmonių eilė. Leidejai visus spėdavo iš sandėlių į mugę vežti leidinius, o kai kurių knygų tiesiog pritrūko, rašo „Respublika“ (02.21). Mugę tapo Justino Marcinkevičiaus pergalė, poetas buvo apgultas gerbėjų, tačiau didžiausia mugės sensacija tapo netikėtas poetų Tomo Venclavos ir Justino Marcinkevičiaus susitikimas, iš karto pavadintas istoriniu. (Elta)

• Lietuva ir Karaliaučiaus sritis per Lietuvos kultūros ministro Arūno Bėkštos vizitą į vakarinį Rusijos regioną pasirašė 2000-2001 m. kultūrinio bendradarbiavimo programą, kurioje numatytos svarbiausios veiklos kryptys įamžinant žymių Lietuvos ir Rusijos žmonių atminimą dabartinėje Karaliaučiaus srityje ir Lietuvos teritorijoje. A. Bėkšta lankėsi Tilžės ir Ragainės miestuose, ten susitiko su merais, aplankė Tilžės istorijos muziejų, padėjo gėlių prie atminimo ženklų Vydui ir Martynui Mažvydui, apsilankė Kristijono Donelaičio muziejuje Tolminkiemyje. (BNS)

KALENDORIUS

Vasario 24 d.: Demetrija, Gedmantas, Goda, Mirgudas, Motiejus (Matas), Ziedona.

Vasario 25 d.: Alma, Margiris, Rasa, Regimantas, Terzjus, Valdovė, Viktoras, Vyntinas.

LIETUVIŲ TELKINIAI

ST. PETERSBURG, FL

LIETUVOS DUKTERŲ
METINIS POKYLIS

Lietuvos Dukterų metinis pobūvis, populiarius renginys St. Petersburg, suruoštas sausio 26 dieną, sutraukė kelis šimtus narių ir svečių. Pirminkė Monika Andrijauskienė, pasveikinusi vakaro dalyvius ir paryškinusi, jog šių metų pabūvio pelnas skiriamas Lietuvos našlaičių šalpai, pranešė, kad vakaras prasidės Dailiojo žodžio moterų grupės vadovės Dailios Mackalienenės paruošta programa. Grupę sudaro Aldona Andriulienė, Zita Dapkienė, Alvida Kerbelienė ir Roma Mastienė. Deja, pati vadovė dėl ligos negalėjo dalyvauti. Programa sudaryta iš įvairių autorių poezijos ir feljtono, klausytojų buvo įvertinta gausiu plojimu. Sekretorės Danutės Siemašienės, skoningai paruoštas laimėjimų stalas draugijos narių paauktais laimėjimais, sukėlė svečių susidomėjimą ir bilietai buvo greitai išplatinti. Tuo pasirūpino jau prie įėjimo Ona Šiaudikienė, o Vida Sabienė ir Dalia Adomaitienė juos išnešiojo vakarienes metu. Labai pagėdijami laimėjimai buvo trys tortai, paaukoti Marijos Šiaulienės, Brigitos Tamošiūnienės ir Onos Zabukienės. Kadangi St. Petersburg visuomenė mėgsta šokti, buvo pakviestas muzikas Eugenijus Sviderskas su elektroniniais aparatais, ir netrukus šokiams skirta salė dalį užėmė smagiai besisukančios įvairaus amžiaus poros.

Malonu pastebėti, jog Lietuvos Dukterų draugiją St. Petersburg visuomenė vertina, o tai rodo gausios aukos, plaukiančios į draugijos fondą. Lietuvos Dukterys rūpinasi tik padėti vargstančiam lietuviui Lietuvoje, ar čia, St. Petersburg. Draugijos reikšmę prasmingais žodžiais savo invokacijos išlele mūsų dvasios vadas. Čia keletas jo išreiktų minčių: „Kristaus raginimu — mylėkime vienas kitą taip, kaip aš Jus myliu. — vadovaujasi Lietuvos Dukterys, šelpdamas vargstančius mūsų tautiečius, o ypač sergančius ir apleistus vaikučius. Laimink, Dieve mus, o ypač Lietuvos Dukteris, kurios nors ir tolimoj šaly savo širdimi yra arti savo tėvynainių, rūpinasi jais ir stengiasi palengvinti jų vargus. Apšvieks mus, gerasis Dieve, kad mūsų siekimai vadovautsi tiesa ir meile, kad mūsų veikla derintųsi su Tavo šventąja valia. Laimink visus atsilankiusius, nes jie savo da-

lyvavimu paremia šios draugijos gražius planus.

Lietuvos Dukterys yra nuosirdžiai dėkingos už jautrius invokacijos žodžius ir visiems dalyvavusiems jų metiniame pobūvyje, tokiu būdu prisidėjusiems prie draugijos reikšmingo darbo.

J. K. Giedraitienė

LOS ANGELES, CA

LIETUVIAI
DEMONSTRUOJA PRIEŠ
RUSIJOS GROBUONIŠKĄ
ČEČENIJOS NAIKINIMĄ

Lietuviai Lietuvoje, Amerikoje ir visame pasaulyje nepartaria Rusijos puolimams lektuvais, raketomis ir kitomis žudančiomis priemonėmis prieš Čėčėniją, norint išsilaivinti iš baisiosios Rusijos okupacijos. Kalifornijos lietuviai protestuoja dėl Rusijos puolimų, kurių tikslas sunaikinti čėčėnų tautą, kad ji negalėtų prieštarauti Rusijai ir būtų paklusni okupantams.

Los Angeles lietuviai š. m. vasario 4 d., penktadienį, dienos metu prie Rusijos oro linijos įstaigos „Aeroflot“, 9100 Wilshire Blvd. centre, gavę policijos leidimą, demonstravo su plakatais anglų kalba: „Lithuanians support Chechens“. „Chechens are not Terrorists“, „No War in Chechnia“, „Stop War in Chechnia“ ir kt.

Los Angeles policija, matydama tvarkingus demonstrantus, jiems netrukė. Bet to didžiulio namo civiliai apsirengę saugumas (du vyrai ir viena moteris), varė demonstrantus „nuo pastato, nuplėšę pritvirtintus plakatus, greta kurių stovėjo suaugusieji ir lietuvių vaikučiai. Pravažiuojantieji amerikiečiai stebėjo plakatus, draugiškai mojavė. Apie demonstraciją praneša amerikiečių spaudai, svarbiems asmenims. Demonstracija pravedė Edmundas Atkūnas su šeima.

A. Gustaitis

LB APYLINKĖS
METINIS
SUSIRINKIMAS

Lietuvių Bendruomenės L.A. apylinkės metinis narių susirinkimas š. m. vasario 27 d., sekmadienį, tuojau po šv. Mišių vyko šv. Kazimiero parapijos salėje. Bus metinės veiklos apžvalga, pranešimai, klausimai ir sumanymai, naujos valdybos rinkimai. Po to, svečio pulkininko Algimanto Garsio pranešimas — „Lietuvos kelias į NATO“.

Sis, aukšto rango JAV kari- ninko dalyvavimas Los An-

Iš Cleveland, OH, Dievo Motinos lietuvių parapijos salėje vykusios Lietuvos Nepriklausomybės šventės paminėjimo. Šoka — „Grandinele“ Nuotr. V. Plodžinskio.

Vaidzdis iš Clevelande, Dievo Motinos parapijos salėje, vasario 13 d. vykusios Lietuvos Nepriklausomybės šventės. Šoka — šv. Kazimiero lit. mokyklos vaikų grupė. Nuotr. Lino Johansonio

geles lietuvių bendruomenėje yra reta proga iš tikro šaltinio pasisemti žinių, ko labiausiai reikėtų Lietuvos laisvės užtikrinimui. Vietnamo karo veteranas (dalyvavo su 26-tuoju jūrų pestininkų pulku Kje Sanko mušyje), aukštuosius mokslus baigęs JAV kariuomenės pajėgų struktūrose, dabar jau pensijos amžiaus, pulkininkas Algimantas Garsys gimė Lietuvoje, Dusetuose. Tėvynę su tėveliais apleido būdamas 7 metų. Karo pabėgėliai Garsiai pasiekė Amerikos krantus 1949 metais ir laimingai įsikūrė Worcester, MA. Čia Algimantas baigė pradinę mokyklą, priklausė skautams, kur pasižymėjo akylia orientacija. Vėliau, jau būdamas universitete, susidomėjo kariuomenės savanorių paklausa. Subrendęs skautiškos dvasios disciplinoje (igijo paskautininko laipsnį) Algimantas Garsys jautė stiprų patraukimą Krašto apsaugos tarnybai ir rimtai apsisprendęs atsiliepė į JAV „Peacetime draft“. Ne eilinių kvalifikacijų aukšto rango ka-

rininkas Algimantas Garsys Marin Corps pareigose ištarnavo 26 metus. Jis yra baigęs: National Defense University, Armed Forces Industrial College, Defense System Management School, U.S. Marine Corps Command and Staff College ir U.S. Marine Corps Amphibious Warfare School. Septynerius metus operacijose dalyvavo pralaido užsienyje: Vietname, Okinawoje, Tailande, Korėjoje ir Japonijoje. Vadovavo daliniui užsienyje ir materialinio tiekimo bazėje, Kalifornijoje. Buvo įvairiose štabo karininko pareigose ryšiams su Kongresu, Pentagonu ir aukščiausiais štabais; Persų įlankos karo metu dirbo gen. Shwarcopfo štabe. Išėjo į pensiją 1993 metais. 1997 metais buvo paskirtas Lietuvos Respublikos Ginkluotųjų pajėgų generaliniu inspektorium. Baigė šias pareigas 1999 metų pabaigoje. Grįžo į Tampa, Floridą, kur pastoviai gyvena su žmona Lucija, dukra Rima ir sūnum Gyčiu. Yra Baltijos instituto Vašingtone valdybos narys, JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos narys, buvęs St. Petersburgo apylinkės LB pirminkas. Drauge su kitais dviem Amerikos lietuvišiais (aukšto rango karininkais) — Romu Kilikausku ir Jonu Kronkaičiu, Algimantas Garsys grįžo į Lietuvą savanoriškai talkai. Savo didele patirtimi, karinio mokslo erudicija Lietuvos valstybingumo atstatymui tokia jų trijų dovana yra labai reikšminga.

Visi Kalifornijos lietuviai vasario 27 dieną kviečiami atsilankyti į šv. Kazimiero parapijos salę ir išlausyti plk. Algimanto Garsio pranešimą. Kvietia ir visų atsilankant laukia LB Los Angeles apylinkės valdyba. Po susirinkimo ir paskaitos — vaišės, pasisvečiavimas ir nauji išpūdziai garbingo svečio išlausius.

Stasė V. Pautienienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Holidays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4645 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rate: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4645 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsiekant į Lietuvą:			
Oro paštą	\$500.00	\$250.00	
Reguliaru paštą	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida oro paštą	\$160.00	\$85.00	
Tik šėštadienio laida reguliariu paštą	\$55.00		

Vyriausias redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atskaitomos, gavus pažymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pralikti kopiją.

• Žinių šaltiniai prašė federalinio teisėjo leisti spaudai bei visuomenei stebėti būsima tyrimą (field test), nusprendžiantį, ar Waco Branch Davidson kulto namų puolimo metu federaliniai agentai šaudė į namuose esančius asmenis. Federaliniai agentai tai neigia, bet jau keli jų pareiškimai buvo atšleisti, kad netikslūs. Waco tragedijos metu agentai tanku nuvertė kulto pastatą; netrukus kilo gaisras ir žuvo maždaug 80 asmenų. Yra teigiama, kad įvykus gaisrui, agentai šaudė į pastato duris, neleidžiam žmonėms išbėgti. (AP)

• Didžioji Britanija sugrąžino į Afganistaną 72 iš 142 keleivių, kurių pagrobtais lėktuvus neseniai buvo priverstas nusileisti Londone; anksčiau 105 keleiviai norėjo pasilikti Londone ir nebe grįžti namo.

Vėliau į Afganistaną grįžusi grupelė pasakojė savo nuotykius. Jie aiškino, kad devyni vyrai buvo užėmę lėktuvą ir atrodė, kad jie turėjo daug gminių keleivių tarpe, o Londone 70 keleivių nusprendė pasilikti. Tai patvirtina išvada, kad pagrobimas iš tikrųjų buvo planas Londone ieškoti politinio prieglobsčio. (WSJ)

kuris kainuos ne vieną milijoną.

Jadvyga Ruslienė, veikli moterų draugijos narė, iškelia amžinybės, sulaukusi 87 metų. Paliko vyrą, sūnų ir dukrą. Didelis būrys lietuvių palydėjo į amžinybės vietą lietuvių kapinėse Anapilyje.

Stasys Prakapas

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwest un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-6260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaipame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 6 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-228-9885
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIJOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0080
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurģija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-638-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

Tai — Jūsų laikraštis
DRAUGAS
The Lithuanian World Wide Daily

St. Petersburg, Floridoje, Lietuvos Dukterų draugijos metiniame renginyje programą atliko Dailiojo žodžio moterų grupė. Iš k.: Roma Mastienė, Zita Dapkienė, Alvida Kerbelienė ir Aldona Andriulienė.

Prie Los Angeles Wilshire Blvd. esančio didžiulio pastato, kuriame įsisteigęs Rusijos konsulas, pastato sargyba (civiliai apėmę vyrai ir moteris) bandė nuvaryti prieš Rusijos karinį smurtą demonstruojančius lietuvius. Demonstrantams tęsiant tvarkingą demonstraciją, „sargybiniai“ nuplėšė prie pastato pritvirtintus lietuvių plakatus. Nuotr. Algirdo Gustaičio.

KAS PO JELCINO?

E. RINGUS

Per paskutinius keliolika metų Europą sukrėtė svarbūs įvykiai. Pirmą kartą istorijoje sugriuvo viena didžiausių imperijų be didelių aukų. Dvi asmenybės atliko pagrindines roles: Gorbaciovą ir Jelciną. Abiejų politikų įtaka jau baigėsi. Gorbaciovą bus istorijos pozityviai įvertintas. Jelcinas bus greit pamirštas. Jam nepavyko įvesti Rusiją į Vakarų pasaulį. Ir nieko čia nuostabaus. Jelcinas išaugo Stalino sukurtose atmosferoje, sąžiningai tarnaudamas komunistiniam aparatui, pastoviai kopdamas į to aparato viršūnes.

Dar jaunas būdamas, paskiriamas Ekaterinburgo srities partijos sekretoriumi. Tame poste pasižymi lojalumu ir yra pastebėtas Gorbaciovo, kuris perkelia Jelciną į Maskvą. Maskvoje jis irgi pasižymi savo energija, ir tampa vienas populiariausių „aparatininkų“. Jo populiarumas pasiekia aukščiausią laipsnį 1991 m. už dokumentuotą, TV ekrane, stovintį ant tanko ir skatinantį Maskvos gyventojus nepasidėti prie pučistų, norintų grįžti prie komunistinės sistemos. Tačiau nuo to momento Jelcino žvaigždė pradeda blėsti.

Vidurio Europos tautos turi būti dėkingos Jelcinui už karinių jėgų išvedimą, o Vokietija dar už leidimą susijungti. Vakarai daug tikėjosi iš naujai iškepto demokrato, ypač kai drauge su Ukrainos ir Baltijos prezidentais buvo panaiškinta Sovietų Sąjunga ir jos vietoje įkurta Nepriklausomų Valstybių sandrauga. Dažnos Jelcino kelionės į užsienį ir šilti santykiai su Bill Clinton žadėjo „šalto karo“ atmosferos pabaigą. Amerika ir Europa bandė padėti Jelcinui pertvarkyti komunistinę sistemą, pasiūniant ekonominius ekspertus ir milijonus dolerių. Laukiamų rezultatų nei užsienis, nei Rusijos piliečiai nesulaukė. Dėl ekonominių reformų atsirado nauja turtuolių klasė, vadinama „oligarchais“, susidedanti iš buvusių partijos šulų. Finansai iš Vakarų, užtuot juos investavus į Rusijos pramonę, pateko į naujų turtuolių rankas ir buvo perkelti į bankus Kipre, Jamaikoje ir t.t. Fabriai privatizuojami taip, kad dauguma jų patenka į buvusių „aparatininkų“ rankas už žemas kainas. Nauji savininkai iki paskutinio išparceliuoja tuos fabrikus ir bankrutuoja. Rezultatas: be darbo ir pajamų lieka milijonai darbininkų. Kolchozai ir sovchozai lieka nepakeisti ir jų produkcija dar sumažėja.

Visa ta ekonominė suirutė vyksta todėl, kad Jelcinas apsupa save ne kuo kitu, bet buvusiais partiniais pareigūnais, o vėliau savo šeimos nariais. Ir taip buvusi imperija pakliūva į vadinamą trečios eilės valstybių tarpą.

Jelcino demokratiškumas pradeda silpnėti dar gan ankstyvojo vadovavimo laikotarpyje. Nesutarimus su parlamentu jis sprendžia Dūmos pastato apšaudymu 1993 m. ir dažniais premjerų keitimais, ypač paskutiniaisiais metais. Pažiūros į Rusijos mažumas irgi keičiasi. Tikrojo suverenumo nerusiams tautoms Jelcinas nenori suteikti. Pirmą bandymą jis slopina ginklu mažoje Čečėnijoje 1994 m., ir vėl pakartoja 1999 m., galutinai pabaigdamas Stalino pradėtą darbą, čečėnų tautos genocidą. Nėra abejones, kad „žygis“ prieš Čečėniją yra įspėjimas visoms islamiškomis tautoms, kurios, su Amerikos parama, rodo vis daugiau savarankiškumo, kai kurios net norėtų priklausyti NATO organizacijai. Kiek Jelcinui rūpi demokratijos ateitis Rusijoje, parodo jo būsimojo prezidento pasirinkimas. Tarp kelių buvusių premjerų Jelcinas pasirenka paprastą, smulkų KGB pareigūną. Koks pasirinkimas? Ar tai reiškia kelių atgal į Andropovo gaidynę?

Tokios Jelcino gaidynės pabaigos niekas nesitiekio. Jo žingsnis privertė Ameriką iš naujo peržiūrėti būsimus santykius su Rusija. Pradėta nuo suvažiavimo Azerbaidžano sostinėje. Susirinko 50 Amerikos diplomatų iš Vašingtono, atstovų iš įvairių Kaukazo respublikų ir Turkijos. Be ekonominių klausimų atstovai diskutavo įvairius politinius bei strateginius reikalus.

Panašiu žingsniu atsiliepė Maskva, susaukdama Nepriklausomų Valstybių sandraugos prezidentus. Šio suvažiavimo tikslas yra neva kovos prieš terorizmą koordinavimas. Kazin, ar tik tas? Spėjama, kad Vidurinės Azijos ir Kaukazo valstybių prezidentai išskels NVS sąjungos reikalingumą. Jų nuomone, kiekviena valstybė žada eiti savo pasirinktu keliu: Gruzija, Armenija ir Azerbaidžanas traukia į Vakarus, kai tuo tarpu Kazachstanas ir Turkmenija — į Aziją.

Rusijos ateitimi po Jelcino yra susirūpinę visi, kas seka įvykius, ypač Rusijos kaimynai, dabar jau nepriklausomos valstybės. Baltijos kraštai tikisi, kad įsijungimas į NATO garantuos jų saugumą. Kitokioje padėtyje yra Ukraina. Po Baltarusijos grįžimo į Rusijos

Š.m. vasario 10-12 d. Vašingtone vyko konferencija „JAV-Baltijos valstybių chartijos metinės: pasiekimai, problemos ir perspektyvos“, dalyvaujant Amerikos, Baltijos valstybių ir kitų pasaulinių organizacijų atstovams. Nuotraukoje: JAV paskretoriaus kalbos klausos (iš kairės): Vengrijos ambasadorius Geza Jeszenazky, ALA/JBANC prezidentas Janis Kukainis ir Amerikos Lietuvos tarybos centro pirmininkas, JBANC tarybos narys adv. Saulius Kuprys. Nuotr. Raitis Eglitis, ALA

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ VAŠINGTONE

Vasario 20 d. šv. Mišiomis vienoje pagrindinių JAV sostinės katalikų bažnyčių — Šv. Mato katedroje, bei iškilmingu šventiniu minėjimu, kurį surengė Vašingtono apylinkės Lietuvių Bendruomenė, pasibaigė Vašingtone vykę renginiai, skirti paminėti 82-ąsias Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo metines.

Gausiai į už Lietuvos nepriklausomybę aukotas Mišias susirinkusių Vašingtono lietuvių pasveikino JAV vyskupų konferencijos vykdančiąsias sekretorius Monsinoras Jurgis Šarauskas ir katedros klebonas J. Wadkins. Katedros choras, kuriame nėra nei vieno lietuvių, kartu su susirinkusiais giedojo Lietuvos himną ir „Marija, Marija“.

Sekmadienį Vašingtono apylinkės Lietuvių Bendruomenės surengto Vasario 16-osios minėjimo metu buvo priimta rezoliucija, kurioje, be kita ko, dėkojama dabartinei JAV vy-

riausybei už istorinių JAV - Lietuvos ryšių stiprinimą ir raginama, kad Lietuva būtų pakviesta įstoti į NATO būsimame šios organizacijos plėtimosi rate. Rezoliucijos kopijos buvo pasiųstos JAV prezidentui ir Kongreso atstovams.

Nepriklausomybės proga Vašingtono lietuvių taip pat sveikino JAV senatoriai Barbara A. Mikulski ir Paul S. Sarbanes bei Atstovų rūmų narė Connie A. Morella. Jų atsiųstose sveikinimo telegramose pasidžiaugta Lietuvos pasiekimais ir užtikrinta tolesnė JAV parama Lietuvos siekiams.

LR ambasada Vašingtone Nepriklausomybės dieną oficialiai paminėjo vasario 16-ąją diplomatinio priėmimo, kuriame apsilankė JAV vyriausybės ir Kongreso pareigūnai, diplomatinio korpuso atstovai, meno ir kultūros žmonės, iškimi Lietuvos rėmėjai.

R. Kačinskas

BALTARUSIJA BLOKUOJA ELEKTROS EKSPORTĄ

Baltarusijos energetikos įmonės „Belenergo“ prezidentas išspėjo Rusijos bendrovę „Energiya“, kad nuo 2000-ųjų Baltarusija nebepraleis šios bendrovės tranzitu gabenamos elektros energijos iš Lietuvos į Lenkiją.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, „Energiya“ perka Lietuvoje elektros energiją ir tiekia ją į Vidurio Europą. Informacija apie tai, kad šį tranzitą keliai ketinama uždaryti, pasirodė gruodžio pradžioje. Rusija turi rimtų ketinimų didinti elektros eksportą į Vakarus ir vie-

* Statistikos departamentu duomenimis, apie 68,6 proc. imonių, pateikusių informaciją pagal Rusijos krizės įtakos tyrimus, teigia, kad jų gamybinei veiklai 2000 metų pirmąjį ketvirtį Rusijos ekonomikos krizė įtakos neturės. (ELTA)

* Seime įregistruotas Baudžiamosios kodekso (BK) pataisos, numatančios griežtesnį baudmos mokesčio kortelės klaidoms. Pataisomis siūloma papildyti baudžiamąjį kodeksą 2 straipsniais, kuriuose numatyta 6 metų laisvės atėmimo bausmė ir bauda arba bauda už neteisėtus veiksmus, susijusius su mokesčių negrynaisiais pinigais. (BNS)

Kinijos grasinimai verčia susirūpinti

Danutė Bindokienė

Po Hong Kongo prisijungimo, nepaisant užsienio protestų ir Amerikos perspėjimų, komunistinio Beidžingo akys vis dažniau krypta į Taivaną, kuris laikomas Kinijos provincija, atitrukusia iš „motulės“ globos ir būtina susigrąžinti. Tie ketinimai, sutvirtinti įvairaus pobūdžio grasinimais, jau tapo įprastine Beidžingo politika, kaip ir Kinijos kariniai laivai, periodiškai atliekantys karinius manevrus Taivano sąsiauryje, o kartais paleidžiantys šūvių salves visai arti prie gyvenviečių jo pakrantėse. Nors apie 50 metų Taivanas ir Kinija gan veiksmingai egzistuoja su atskira politine ir ekonomine santvarka, pastaruoju metu Beidžingo reikalavimai kelia rimtą pavojų pasaulio taikui.

Kai paaiškėjo, kad Kinija, ne tik savomis pastangomis, bet ir vagysčių iš Amerikos branduolinių laboratorijų dėka, pasiskelbė turinti atominių raketų ir galimybių jas pasiųsti į pasirinktus taikinius, pasigirdo ir užuominų, kad Taivanas vis tik labai arti, tad ir ribotų skrydžių raketos tokį nuotolį lengvai pasiektų. Tiesa, vėliau Kinijos vyriausybė tuos pasisakymus paneigė, priskirdama juos neatsakingiems kai kurio karinio personalo plepalams, bet rūpestis, kad tokios galimybės yra, pasiliko.

Kinija ne kartą ypač griežtai pasisakiusi dėl naujų demokratinių prezidento rinkimų Taivane — jie nebūsią toleruojami, nes, pasibaigus šios vyriausybės kadencijai, pasibaigs ir atsiskyrimo nuo Kinijos laikotarpis — sala bus įjungta į „laisvąją laudies respubliką“ su sostine Beidžingui. JAV vyriausybė — savo ruožtu — ne kartą užtikrino, kad Kinijai neeis Taivano pasiglemžti. Ankstesniųjų prezidentinių rinkimų metu 1996 m., kai komunistinė Kinija pradėjo per garsiai žvanginti ginklais ir jos karo laivai tiesiog ranka pasiekiamai plaukiojo prie Taivano pakrančių, JAV karo laivai taip pat buvo pasiųsti į Taivano sąsiaurį. Iki konfrontacijos neprieita.

Dabar istorija kartojasi. Iki Taivano prezidentinių rinkimų yra likę maždaug mėnuo laiko, o Beidžingo grasinimai staiga nuaidėjo ultimatumu tonu. Nors daugelis užsienio politikų mano, kad vis tik Taivanas turėtų būti sujungtas su Kinija, dėl naujos įtampos šį kartą kaltinamas Beidžin-

gas (dėl praėjusiais metais kilusios panašios krizės kaltė buvo daugiau vertinama kadenciją baigiančiam Taivano prezidentui Lee Teng-hui, kuris pareiškė, kad Taivanas niekuomet nepriklausys Kinijai).

Žinoma, kiekviena pusė turi savo nuomonę, kaip tas Taivanas ir Kinijos susijungimas būtų geriausiai suderinamas, kad liktų „ir vilkas sotus, ir avis sveika“. Vašingtonas, dėjes nemažai pastangų pagerinti bendradarbiavimą su Kinija, suteikdamas jai įvairių lengvatų importo bei eksporto srityje, ir galbūt pagaliau pasiekęs tam tikrų rezultatų, nenorėtų vėl atsidurti alkligatvyje. Antra vertus, Kinija baigia išaugti į pavojingą milžiną su vis modernesne karine technika, surinkta įvairiais būdais ir keliais, neaplenkiant ir buvusios Sovietų Sąjungos ginklų likučių, kuriuos Rusija mielai parduoda visiems, kas tik siūlo neblogą kainą. Jeigu dar nelabai seniai Kinijos pagrindinė jėga buvo jos gyventojų gausumas, šiandien užsienis turi skaitytis ir su jos karine jėga.

Tiesa, Beidžingas tvirtina, kad Taivano prijungimas turi būti atliktas taikiu būdu. Tačiau, blogiausiu atveju, vis tik ryžtųsi panaudoti ginklą. Ar JAV tikrai užsiangažuos Taivaną ginti, kaip ne kartą yra užsiminta, ir dėl to įsiveltų į karą su komunistine Kinija? Kurioje pusėje tuomet stovėtų Rusija? Nors Sovietų Sąjungos laikais tarp šių dviejų komunizmo šulų buvo kilę nesutarimai (daugiausia dėl komunistinės ideologijos), pastaraisiais metais tie santykiai gan šilti. Tą parodė ir paskutinis prez. Boris Jelcin vizitas Beidžingui. Kadangi Vladimir Putin, kuris, be abejo, laimės rinkimus kovo 26 d. ir taps Rusijos prezidentu ateinančių ketverių metų kadencijai, rodo gan aiškų priešišumą Vakarams, susikirtimo tarp Kinijos ir JAV atveju jis vargiai stotų Vašingtono pusėn. Tad Amerikos nusistatymas ginti Taivaną šiuo metu yra truputį miglotas, juo labiau vykstant rinkiminei kovai tarp kandidatų iš respublikonų ir demokratų (kai kurie jų nėra labai daug susipažinę su užsienio politikos plonybėmis). „Neišbandytas“ prezidentas, valstybei atsistojus pavojingoje zonoje, daugelį šio krašto gyventojų veda tiesiog į paniką.

MIRTIS ATĖJO IŠ MURAVOS

ČESLOVAS SPIRGEVIČIUS

Tpstinys Nr. 24

Jos sako, kad berniukai skaitė mano dienoraštį ir apie Laimą ir Sandra turi blogas nuomones. Aš manau, gal jos įlindo ir skaitė... Tegul nelenda į svetimus portfelius.

Reiškia, Laimos malonės nustoja. Ji sakė, kad klaidė susidariusi kompanija su manimi priešakyje prieš ją.

Šečanavičiūtė manęs klausia, ką ji sakė ant Laimos, nes Laima sakė, kad aš jai sakiau, ką Šeča ant jos sakė. Labai norėčiau sužinoti, ką... Vėl prasideda tos melodijos, kaip ir su Belka, pletkai, pyktis ir kt.

Gimnastikos nedarėm. Kritikavom mergaites, kuri graži, o kuri ne. Sabina man atrodė kai kada per daug blanki.

Vakare ruošiau pamokas. Man ir liūdna, ir linksma, bet kad aš niekam netikusi, tas teisybė.

1941 kovo 13. Ketvirtadienis

Šiandien iš geografijos gavau 5-. Tas mokytojas mėgsta rimtas mokines. Per pamoką žaisdama su kėdute, ją paleidau ir ji smarkiai stuktėlėjo. Aš krūptelejau ir pažirėjau į mokytoją. Mokytojas nusišypsojo ir mane iššaukė, manydamas, kad su kėde žai-

džiu ir nemoku pamokos.

Grįžusi iš mokyklos nuėjau pas tetą Stefaniją. Mačiau Aleksą. Po pietų atėjo Stasė ir Narciza. Su Narciza nuėjau pas Velžytę atiduoti knygą. Paskui Narciza palydėjau namo. Mes kalbėjom rimtais klausimais. Ji dabar pasikeitusi, surimtėjusi, ne tokia plepi ir protinę, nes, be to, pagražėjo. Mamytė ją rengia. Dabar mes galime draugauti.

Parėjusi dar radau Stasę. Ji sakė, kad Narciza daili mergaitė. Iš tikrųjų ji daili. Man kilo noras už ją pasiūlyti, paprašyti Dievo palaimos, bet kartu man pasidarė liūdna. O aš! Aš — paprastas sutvėrimas, kuris valgo ir miega, niekam jokiu džiaugsmu nesuteikia. Manyje kilo noras padėti ir auklėti kitas mergaites, kad jos būtų doros ir turėtų pasisekimą. Aš pati — tai niekis, aš sutinku būti be pasisekimų ir laimės. Aš galvoju dorai gyventi, kad po mirties būčiau laiminga. Stasė sako, kad blogai draugauti, kai viena gražiai apmąstę, kita — ne. Reiškia, aš ir Narciza ne pora. Tai niekis, ir rūbus nekrepisui labai dėmesio... Nuvesiu Narcizą į Vandą į vakarą, kad pasidžiaugčiau jų pasisekimu, tebūnie kaip bus...

„Būk meili Jezui ir Jezus bus tau meilus“.

1941 kovo 16. Sekmadienis

9 val. nuėjau komunijai ir šv. Mišioms. Narciza ir Vanda žadėjo ateiti, bet neatėjo. Nuėjau pas Stasę. Užėjau pas Petruskevičius. Rusas dar neatvažiavęs. Gal jau neatvažiavęs?

Laukia kazkokio ruso. Genės... Mama nuėjo ant

Graudžių verksmų su Stase į S. parapiją. Aš klausiau muzikos ir lopiau kojines. Vakare atėjo Onutė V., nuėjome pasivaikščioti, pakvėpuoti oru, kalbėjome apie vakarėlius ir kt...

„Per Mariją prie Jėzaus“.

1941 kovo 18. Antradienis

Labai šalta. Aš labai nenorėjau eiti į mokyklą, kadangi nemoku pamokų. Sužinojau naujieną, kad reikės mokėti už moksle.

Jeigu reikės ir man mokėti, neisiu mokyklon. Po pamokų buvo Paryžiaus Komunos minėjimas.

Nuėjau dar į miestą pirkti kojinių. Bet pigių neradau... Visko yra, bet kainos nežmoniškos, net galva sukasi. Sako dar pabrangs. Po pietų — mokiausi.

Man liūdna ir linksma, krūtinę kažkas slegia, akys pilnos ašarų. Gyvenimas dar sunkus. Juk aš melancholike! Nubėgau pas Onutę V. atiduoti knygą, bet pas juos tamsu, todėl neužėjau. Apie 9 val. atėjo Stasė. Vėjas už langų kaukia, man kažkaip baisu, tuščia...

1941 kovo 23. Sekmadienis

Buvau bažnyčioje. Į akį man krito viena studentė, pamaldi, kukli mergaitė, be to, daili. Dabar ji ištekejo. Jos vyras gydytojas. Bet jis, atrodo, doras žmogus, višumet su žmona eina į bažnyčią. Tai laiminga pora. Ji dora mergaitė. Dievas jai padeda.

Po pietų atėjo Vanda G., Narciza. Narciza turi naują palta — rudą futrą. Su tokiais rūbais ji atrodė labai

solidi. Paskui nuėjome pas Vandą G. Radome jos pusbrolių, juoduką. Narciza pasakojo apie lenką, kurį myli. Ir jis ją labai myli. Jis yra doras, kuklus. Vanda turi jo fotografiją. Bet likimas kitaip norėjo, jis būtinai turėjo su tėvais išvažiuoti į Vokietiją. Su skausmais krūtinėse jie atsiveikino. Jis pabūciau jos ranką ir pirmą kartą pasakė ją labai mylis. Bet jis tikį, kad jie greitai pasimatys ir bus laimingi... Dabar gavau jo laišką. Rašo, kad važiuoja sunkiai gyvenimo daliai, kad jam sunku be jos. Jis yra 10 kl., turi 20 metų.

Gaila man Narcizos. Ji jauna, o jau kenčia didelį širdies skausmą. Narciza sako, kad jei jis per 3 metus negalės grįžti, ji stos į vienuolyną. Bet nuo tos minties ji sudreba. Ji dabar visuomet liūdna, nusiminusi. Man rodos, kad jaunai mergaitei ką nors myleti skaisčiai, žinant, kad jis tavo amžinai, nėra blogai ir galima Dievo prašyti palaimos.

1941 kovo 24. Pirmadienis

Jau atostogos. Gaila, kad ne Velykos. Šią savaitę, rodos, žydų Velykos. Kadangi jų valdžia, tai ir gavom atostogų jų šventėms. Mes gatvėje atsiveikindamos linkejomės linksmų žydų švenčių.

Šiandien mokiausi siuti. Moku iškirpti bliuskutę, rankoves ir kalnierių. Dabar siuvu bliuskutę, tokią pat, kaip ir mano mėlina, Česiuiki. Sekasi neblogai, mašiną jau valdau, tik nutrukska kai kada... Sabutė siuva sau žiurstelį, aš irgi siūsiu.

(Bus daugiau)

BALFO DIREKTORIŲ METINIS SUVAŽIAVIMAS

DANA ČIPKIENĖ

Suvažiavimas įvyko 1999 m. spalio 29, 30, 31 d. Holiday Inn, 3700 No. Ocean Dr., Singer Island, FL. Čia daug pastangų įdėjo W. Palm Beach, Juno Beach ir apylinkių BALFO darbuotojai-rengejai, su-ruošdami labai gerai ir gražiai pavykusį metinį suvažiavimą.

Suvažiavimas pradėtas penktadienio vakarą direktorių ir rengėjų pabėdavimu, kur labai vašingi, gerai nusiteikę floridiečiai visus vaišino skaniais pagamintais valgiais bei gavinanciais gėrimais. Truputį pavėlavusi atvyko BALFO centro pirmininkė Maria Rudienė ir Antanas Rudis, kuriuos direktoriai bei svečiai entuziastingai sutiko. Juo labiau, kad jie buvo neseniai grįžę iš Lietuvos. Po gražių susitikimo vaišių visi skirstėsi poilsui, nes šeštadienio rytė 9 val. darbo posėdžių pradžia.

Posėdį atidarė direktorių pirmininkas Rimtautas Dabšys. Pirmininkauti buvo pakviestas Pranas Budininkas, o sekretoriauti Dana Čipkienė. Posėdžio dalyviai vieningai priėmė pasiūlytą prezidiumą ir tuoj pat buvo pradėta vykdyti išsami programa.

Suvažiavimo globėjų bei rengėjų sveikinimai: Jonas Mildazis, kun. Jonas Čeponis, Lietuvos Dukterų vardu — Dalia Augūnienė. Invokaciją atliko kun. Jonas Kuzinskas, dekojo Dievui, meldamas palaimos suvažiavusiems BALFO darbuotojams. Mirusiųjų pagerbimui, maldas sukalbėjo kun. Jonas Juozupaitis, nuoširdiai prisiminti iškeliavę amžinybėn BALFO darbuotojai. Vardošaukį pravedė generalinis sekretorius Juozas Majauskas. Jis pranešė, kad turime kvorumą: suvažiavime dalyvauja 19 direktorių ir 15 jų igaliotinių, iš viso 34.

Suvažiavimo posėdyje dalyvavo šie direktoriai: Rimtautas Dabšys, Vladas Audėnas, Česlova Bačinskienė, Kostas Bružas, Pranas Budininkas, Valerija Čepaitienė, Dana Čipkienė, kun. Jonas Juozupaitis, Vytautas Kasniūnas, kun. Jonas Kuzinskas, Juozas Majauskas, Domas Misiulis, Bronė Motušienė, Alfa Paziūrienė, Leonas Petronis, Maria Rudienė, Jonas Šalna, Faustas Strolia, Aldona Valienė.

Šie igaliotiniai atstovavo suvažiavime negalintiems dalyvauti: Aldona Baukienė, Jonas Mildazis, Janina Mildaziene, Ieva Kasniūnienė, A. Daunys, Viktoras Motušis, T. Strolienė, Vytautas Kulpa, Marija Majauskienė, Sodienė, Ada Misiulienė, V. Urba, V. Vaitkus, Janina Šalnienė ir Antanas Rudis.

Praejusio direktorių suvažiavimo protokolą perskaitė Dana Čipkienė, Kostas Bružas pasiūlė priimti protokolą tokia forma, kaip buvo parašyta, siūlymas paremtas ir priimtas.

Komisijų sudarymas

Pirmininkaujantis Pranas Budininkas prašė siūlyti kandidatų. Į mandatų — balsų skaičiavimo komisiją buvo pasiūlyti ir sutiko: A. Daunys, Vladas Audėnas ir Česlova Bačinskienė.

Rezoliucijų komisijai buvo pasiūlyti ir sutiko: Vytautas Kasniūnas, Alfa Paziūrienė ir Jonas Šalna. Posėdžio dalyviai vienbalsiai patvirtino abidvi komisijas.

Skyrių pranešimai

Pirmutinė išsami pranešimą padarė Alfa Paziūrienė iš Los Angeles, CALF., skyriaus, linkėdama BALFui nepavarg-

ti. Buvo perskaitytos gausios aukotojų pavardės, jų sąrašas buvo ir Alfios Paziūrienės bei Rimtauto Dabšio pavarde. Ji užbaigė savo pranešimą malda.

St. Petersburgo, Florida, skyriaus pranešimą padarė dr. Aldona Valienė.

Cicero, IL, skyriaus pranešimą — dr. Bronė Motušienė. Ji sveikino Marią Rudienę, kalbėjo apie naujus imigrantus. Mes, įsteigę BALFą bei parapijas, perduosime jiems, kad toliau vyktų šis svarbus šalpos darbas.

Jonas Mildazis atstovavo Juno Beach FL. Centrai kasmet persiunčia surinktus apie 3.000 dol.

Washington, DC, BALFO skyriaus Elvyrai Vodopalienei negalint dalyvauti, jos pranešimą perskaitė Janina Šalnienė.

Cleveland, Ohio, BALFO skyriaus pirmininkui pirmą kartą dėl sveikatos suvažiavime negalint dalyvauti, pranešimą perskaitė Dana Čipkienė. Čia tinka pasidžiaugti, kad Clevelando BALFO skyriaus šiais metais išsiuntė 5.404 svarus siuntinių už 3.309.30 dol. (persiuntimo kaina) ir įvairias Lietuvos vietoves. Tai darbščių savanorių deka: skyriaus vadovė yra O. Šilėnienė, jos talkininkės N. Bielionienė ir M. Puškorienė.

Newark, NJ, skyriaus pranešimą padarė Vladas Audėnas.

Juozas Majauskas Philadelphia BALFO skyriaus. Kasmet išsiunčia apie 200 laiškų. Iš sugrįžusių 80 suaukotojų apie 4.000 dol. Siūle reklamuotis per radiją, nauju būdu mūsų išdui padidinti, kad galėtume daugiau gelbėti vargšams.

Vytautas Kasniūnas atstovauja Beverly Shores, Ind., BALFO skyriui. Turi 34 narius. Pagal tradicijas, valdybos nariai aplanko BALFO narius, rinkdami aukas.

Detroit, Mich. atliko Leonas Petronis. Aukų surenka apie 6.000 dol. per metus.

Domas Misiulis padarė Le-mont, IL, skyriaus pranešimą.

Su pasididžiavimu kalbėjo Kostas Bružas, atstovaujantis 57-to BALFO Čikagos skyriui, ir kurį ieina centro valdybos pirmininke Maria Rudienė.

Posėdžio pirmininkas Pranas Budininkas dekojo visiems už išsamius ir įdomius pranešimus. Po to nusifotografuota ir buvo pietų pertrauka.

Popietinė sesija

Mandatų komisijos pirmininkas Vladas Audėnas pranešė, kad, suskaičiavus direktorių balsus 19, ir jų igaliotinius 15, iš viso dalyvauja 34.

Centro valdybos pranešimai

Direktorių pirmininkas Rimtautas Dabšys, dekojo centro valdybos pirmininkei Marijai Rudienei už nepaprastai gerai atliktą darbą. Visi suvažiavimo dalyviai gausiai paplojo. Kalbėjo apie reikala įtraukti jaunesnių darbuotojų, įsakė daug naujų minčių, gal reikėtų leisti biuletenį, apie mūsų veiklą, ir t.t.

Juozas Majauskas, generalinis sekretorius, padarė finansinį pranešimą. Iždininkas Faustas Strolia pranešė ir patvirtino CPA pranešimą, kad viskas tvarkingai paruošta. Išlaidos atitinka ir yra pateisiami raštai. Nuoma 1.000 dol. mėn. Taip pat jis priminė BALFO veiklos svarbą.

Vicepirm. Albino Dzirono

BALFO centro valdybos pirm. Maria Rudienė su Naujamiesčio (Panevėžio apskr.) vidurinės mokyklos saviveiklininkais.

pranešimo nebuvo, nes jis dėl sveikatos nedalyvavo.

Vicepirm. kun. Jonas Kuzinskas pritaria Maria Rudienės veiklai ir ją pagyrim.

Vicepirm. kun. Jonas Juozupaitis pasidžiaugė pirm. M. Rudienės veikla.

Vicepirm. ir spaudos komisijos pirmininkas Vytautas Kasniūnas SLA vardu sveikino BALFO simpoziumą, linkėdamas ilgiausių ir gražiausių metų M. Rudienei. Spaudos apie BALFą aprašymu — patenkintas. Dekojo „Draugui“, „Darbininkui“ ir „Dirvai“. Padėkojo Danutei Bindokienei už gražų vedamąjį. Prisiminė M. Rudienės atsisakymą (komunistinio) medalio skydams: „Viva Maria — tegyvuoja Maria Rudienė“. Į klausimą, ar reikia siųsti į Lietuvą „skudurus“ — naudotus rūbus, jis prisiminė kun. G. Kijausko pasakymą, tai daro šventi žmonės, kurie siūnia ir padeda Lietuvos žmonėms.

Dekojo rašantiems ir prašė gražių rašinių: Marytės Majauskienės, Danutės Čipkienės, Bronės Motušienės, Faustos Strolios ir kt. Baigdamas prašė ir toliau tęsti tokį pasiūlytą darbą. Vytautas Kasniūnas metė žvilgsnį į ateitį, pastebėdamas, kad M. Rudienės pradėtas darbas, nors ir Lietuva atgavus nepriklausomybę, dar 50 metų bus reikalingas dvigubai daugiau.

Antanas Rudis padarė pranešimą apie BALFO investicijas. Jis BALFO veikloje dalyvavo nuo pat pradžių, jo rūpesčiu ir pasiūlymumu BALFas turi didelį veikimą, gerų darbų darytoją ir nepamainomą talkininką M. Rudienei. Posėdžio pirmininkas Pranas Budininkas dekojo A. Rudžiui už rūpinimą investicijomis, dekojo visiems už jų darbus ir pranešimus. Posėdžiui užbaigti pakvietė centro valdybos pirmininkę ir reikalų vedėją M. Rudienę.

Rudienės sveikinimas ir pranešimas

Centro valdybos pirmininkė pradėjo: „Brangus BALFO šeimoms nariai! BALFas intensyviai tęsia šalpos darbą, ne tik dideliuose miestuose, bet ir mažiausiose žinomose Lietuvos vietovėse. Lietuvoje žmonės, kurie negauna valstybės pagalbos, gyvena labai varginamai, ypač tas pastebimas kaimuose. Nomenklatura gyvena turtingai, bet nekreipia dėmesio į gyventojus. Lietuvoje uždaryti fabrikai, nėra progos žmonėms išsidarbinti. Ūkininkai bankrutuoja, nes valdžia neremia. Turtingi tik tie, kurie daugiausia nesąžiningai gyvena. Ukmėgė yra 6 didelė fabrikai, iš kurių 4 uždaryti, penktasis gal irgi tuoj uždarys. Žmonės susirūpinę klausia, ką mes galime daryti, kai valdžia nekooperuoja? Amerikoje lietuviai išlaikė savo kalbą, o Lietuvoje kalba sudarkyta. Partizanams,

tremtiniais ir kaliniams, sako, nereikia padėti. Dėl to kiti lietuviai net negrįžė iš Sibiro. Kiti grįžę negali gauti butų, neturi kur gyventi. BALFas juos šelpia. Siuntiniai yra siunčiami reikalingoms šeimoms, pagal poreikius. Šeimose su vaikučiais įdedama saldinių bei mokinukams reikalingų rašymo priemonių. Persiuntimui siuntinių išleista daugiau kaip 30.000 dolerių, už svarą mokame 65 centus.

Neseniai grįžusi iš Lietuvos, kur jos palydovas buvo kun. Jonas Kuzinskas. Betanijos vargšų valgykloje žmonių skaičius vis didėja, ypač vaikų. Vien tik suaugusiųjų kasdien ateina valgyti per 700 žmonių. Arkivyskupas Bačkis tvarko valgyklos reikalus, tas labai brangiai kainuoja, jau išleista daugiau kaip 100.000 dol.

Mokyklose visko trūksta. Mokytojų algos mažos, iš jų negali pragyventi. BALFas skiria aukas mokytojams. Šeimoje iš 6 vaikų tik 2 lanko mokyklą, visko stokoja. Abortai nemazėja. Savizudybės ypač padaugėjo, žmonės, negavę pagalbos, krenta į desperaciją.

Susitikus tuos, kuriuos mes šelpiame, išgrįstame šiuos žodžius: „Jėzau, Jėzau, kokie jūs geri amerikiečiai“. Jie sako, ne visi gauname vartotų drabužių siuntinius, o gavę labai džiaugiamės, viskas mums reikalinga. Ypač vyresnio amžiaus vyrams trūksta rūbų ir apavų. BALFas džiaugiasi, kad atsiranda savanorių, kurie dirba, rūšiuodami ir ruošdami išsiuntimui siuntinius.

Svetimtaučiai mums irgi padeda. Mielai BALFO direktoriai, mūsų skyriai mažėja, grįžę maldausite, kad atsirastų daugiau žmonių padėti Lietuvai. BALFas yra vieništelė Amerikos lietuvių šalpos organizacija, kuri nuo seniai remia, o tik dabar gauname padėką. Senais komunizmo laikais, iš 20 siųstų siuntinių, įėjų pora pasiekė tikslą, tai jau buvo ir gavėjų, ir siuntėjų didelis pasitenkinimas, dabar visi nueina ten, kam skirta. BALFO vardas skrenda toliau iš rytinių valstybių, jie visi prašo šalpos Sibiro, Vorkutos bei kitų kraštų stovyklų tremtiniai. Mes turime surasti daugiau talkininkų. Dievas mums irgi padeda, o mes padėkime jiems. Bandykime juos palaikyti ir dvasiškai, kad ateitanti karta išaugtų kūnu ir dvasia stipri. BALFas pasyry po 2.000 dol. 7-niems turtams, kad vaikučiams būtų proga vykti į stovyklas, kad jie būtų išaukleti naujoje dvasioje“.

Centro valdybos pirmininkė Maria Rudienė baigdamas dekojo visiems suvažiavusiems direktoriams, kurie patys gerai supranta šalpos darbo veiklą. Dekojo šio suvažiavimo rengėjams, įdėjusiems daug darbo.

Diskusijos dėl pranešimų

Dr. Šalna klausė, kaip reikia reaguoti į priekaištus spaudoje, kad Lietuvai nereikia „skarmalų“. M. Rudienė atsakė būtinai reikia paaiškinti, kad naudoti rūbai yra reikalingi. Daunys, apie „general contributions-restricted“ aukas, skirtas pagal aukotojo pageidavimus. A. Rudis paaiškino aukų sudėtį pagal Amerikos įstatymus.

Alfa Paziūrienė perskaitė laišką, kurį siuntė su aukų prašymu ir aukotojų sąrašą su aukomis. Ji pasiuntė 500 dol. savo auką Pavežžio partizanams. Jonas Mildazis aiškino finansinį pranešimą.

Vladas Audėnas taip pat siūnia sąrašą — siūle padaryti lankstinuką, paskiriant tam tikslui 10.000 dol., dėti skelbimus į laikraščius ar kitoki būdu suteikti daugiau aukų. Daunys paremė jo pasiūlymą. M. Rudienė atsakė, kad pavieniai ir kartu visų skyrių direktoriai turėtų imtis darbo ir šiuos gražius pasiūlymus vykdyti, neuzdėdant daugiau darbo centro valdybai. A. Rudis paaiškino, kad surinktas aukas negalima laisvai metyti reklaminiams išlaidoms, kurios gali pasitarnauti tiktai asmeniniams tikslams.

Juozas Majauskas siūle daugiau reklamos: skelbti per radiją, įruošti BALFO Internetą, kad patrauktų daugiau rėmėjų, tai galima padaryti savomis jėgomis, be didelių išlaidų. Faustas Strolia paremė, kad tai būtų gera turėti „web site“, gautume daugiau jaunų rėmėjų. Tuo reikalu pritariant pasisakė: V. Daunys, kun. J. Juozupaitis, J. Mildazis, M. Majauskienė, D. Misiulis, D. Čipkienė, P. Budininkas, V. Kasniūnas, V. Audėnas ir kiti. Dauguma pritarė Juozo Majausko idėjai ir konkrečiai nutarė igalioti J. Majauską tai padaryti. Jam talkininkauti pasiūlė savanoriai Vytautas Kasniūnas ir Pranas Budininkas. Visi posėdžio dalyviai vienbalsiai pritarė.

Diskusijos buvo gyvos, inėš daug gražių, prasmingų pasiūlymų ateities veiklai. Dr. Šalna pagyrim visus pasiūlymus, pasakino jų siūlytojus ir visus suvažiavimo dalyvius aktyviai įsijungti į BALFO veiklos pagyvinimą. Kun. Jonas Kuzinskas pasiūle sudaryti raštišką planą ir gaires jų įgyvendinimui, Vytautas Kulpa pasiūle sudaryti komitetus pasiūlymams įgyvendinti.

Rezoliucijų komisija

Susidedanti iš Vytauto Kasniūno, Alfios Paziūrienės ir dr. Šalnos. Alfa Paziūrienė perskaitė sekanciją rezoliuciją:

„BALFO direktorių suvažiavimas, 1999 m. spalio 30 d., Holiday Inn, Singer Island, FL. BALFO direktorių suvažiavimas, išklauses pranešimų, sveikina BALFO centro valdybos pirmininkę Marią

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukas S. Kana kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, SALDYTUUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS. H. DECKYS
TEL. 773-585-8624

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Neilgai naujame darbe?
Ką tik atvykote į JAV?
Ne problema!
Žemos automobilio kainos!
Maži mėnesiniai mokėsčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Galkite atsi už viską šiandien!
(630) 207-2748

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-528-6155.

Rudienė, centro valdybą ir talkininkus.

Nuosirdi padėka priklauso nepailestamai centro valdybos pirm. Marijai Rudienei ir jos gyvenimo draugui Antanui Rudžiui, valdybai ir talkininkams už ilgą metų darbą ir pasiūlymus. Ačiū Floridos BALFO skyriaus valdybai, pirm. Jonui Mildaziui ir visiems baltininkams už mūsų globą.

— Teve, Tu niekada nepamiršti ir neapleidi nė vieno savo kūrinio, tačiau pasaulis dažnai pamiršta vargstantčius. Suminkštink mano širdį, Viešpatie, ir širdis tą, kurie gyvena viskuo per tekę, kad galėtumėm tarnauti — pagelbėti vargstantiems ir apleistiems.

Kostas Bružas pasiūle rezoliuciją priimti, Faustas Strolia paremė. Rezoliucija dalyvių priimta vienbalsiai.

Iškilmingas pokylis vakariene

Kita programos dalis — iškilminga vakariene, įvyko tame pačiame viešbutyje, prie gražiai papuoštų stalų, gausiai pripildyta salė suvažiavimo direktorių dalyvių bei daug vietinių BALFO veiklos šalpos rėmėjų. Po vakarienos buvo labai gražiai paruošta meninė programa; vaidinimas, dainos ir šokiai.

Po to kun. Jonas Kuzinskas pavadavo BALFO centro valdybos pirmininkę M. Rudienę (dar nuo kelionės Lietuvoje buvo užkibus), įteikdamas Garbės ženklukus nusipelnusiems asmenims. Jis paaiškino, kad Garbės ženklukai, nėra parduodami, tik įteikiami — kaip ordinai.

Pirmą ženkluką įteikė Vytaui Biliūnui, kuris buvo pats pirmutinis BALFO pirmininkas tie Juno Beach, atvykęs iš Detroito, ir Aldonai Biliūnienėi, labai veikliai BALFO narei.

Antras ženklukas — Juno Beach pirmininkui Jonui Mildaziui ir Romai Mildazienei. Už pasiūlymą įteikė gavo garbės ženklukus dr. Vladas ir Ona Vaitkai; dr. Jonas ir Janina Šalna, taip pat iš Juno Beach, FL, Vytas ir Giedrė Kulpai, mecenatai dr. Algirdas ir dr. Genovaitė Macionai; kun. Antanas Čeponis, Vytas ir Silvija Daugirdai, dr. Antanas ir Birutė Čiuriai, Algdis ir Dalia Augūnaitė, Henri-

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 585-8600
HOME (708) 425-7180
FAX (708) 585-8613

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuoleida

KMECH REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravimas. Įkainavimas veltui.

TOUCH OF GREEN PUB
3820 W. 63 St. Chicago IL
Tel. 773-284-6111

Where Lithuanians meet their friends and dance where prices and service are THE BEST Yugo

Reikalingas angliškai kalbantis vairuotojas, turintis CDL teises bei mažiausiai 6 mėn. vilkiko vairavimo patirtį. Skambinti Audriui, tel. 708-205-3323.

kas ir Alicija Šoliai, Vytautas ir Aldona Urbai. Taip pat Marius ir Kastutis Sodoniai, ilgamečiai veikėjai, poetas, dailininkas dr. A. Lipskis, Jonas ir Gražina Stankonai. Garbės ženklukų įteikimą kun. Jonas Kuzinskas užbaigė su humoru pridūrė: kitus Juno Beach narius pagerbsimė vėliau, kuomet mus pakviesite vėl čia dalyvauti ir su jumis bendrauti.

Sekmadienį, 10:30 val. r., vėl prisipildė salė šv. Mišioms, kurias aukėjo kun. Jonas Kuzinskas iš Čikagos ir koncelebravo vietinius kun. Antanas Čeponis. Savo pamokslu kun. Kuzinskas pasakė, kad pirmasis BALFO pirmininkas buvo pats Kristus, maitinęs, paguodęs ir užjautęs žmones, o mes sekame Jo pėdomis. Mišių auką prie altoriaus nešė centro valdybos pirmininkė ir jos vyrai, Maria ir Antanas Rudziai, o skaitinius skaitė Vytautas Kasniūnas. Giedojimui vadovavo muzikas Faustas Strolia.

Po pamaldų kun. Jonas Kuzinskas dar įteikė BALFO Garbės ženklus Antanui Garlai, Vincui ir Onai Šaltūnams už jų veiklą ir pasiaukojimą veikloje. Po Mišių, visi buvo kvietiami poilsui ir pabėdavimui. Jono ir Romos Mildazių gražios gamtos apsuptyje sodyboje. Taip greitai ir praėjo tas, tris dienas trukusi, artimo meilės puota, kurioje, iš visos Amerikos suskridę BALFO direktoriai bei jų talkininkai Viešpaties meilės dvasioje tarėsi, kaip geriau galėtume pagelbėti mūsų broliams ir sesėms Lietuvoje.

* Šiandien Lietuvoje vaikų gyvena 100,000 mažiau negu prieš 10 metų. Vaikai ir jaunimas skursta daugiau negu vidutinio amžiaus piliečiai. Trečio ar ketvirto kėdikio gimimas — aiškus šeimos kelias į nepriteklis. Skursta kone kas antra tris ir daugiau vaikų augintiniai šeima. Kasmet beveik 3,500 vaikų netenka tėvų globos. Ne, ne todėl kad lieka našlaičiai (tokių per metus apie 400), gindytiniai nenori ir nesugeba jais rūpintis, atkreipia dėmesį „Kauno diena“ (02.21).

(Elta)

KORP! NEO-LITHUANIA SUAŽIAVIMAS

Per pastaruosius metus Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba ir Čikagos padalinio valdyba, atrodė, neturėjo laiko kultūrinei veiklai, o stengėsi sąžiningai atlikti paskutinį patarnavimą ir amžinybę iškeliaujantiems kolegoms ir kolegoms. Vien tik per porą metų, kaip V. Mažeika pranešė, iš gyvųjų tarpo išsiskyrė 12 korporantų, iš jų 2 Lietuvoje, 3 Floridoje, 7 Čikagoje — penkios kolegės ir septyni kolegos. Stipriai pasidarbavo giltinė, besisvaistydama savo aštriu dalgiu.

Suvažiavimas įvyko š.m. sausio 30 d. „Camelot“ pokylių salėje, papuoštoje Korp! herbu ir vėliava. Dalyvavo tik puskaip korporantų.

Laikantis tradicijų, suvažiavimas susidėjo iš dviejų dalių. Pirmoji — iškilmingoji dalis prasidėjo, vyr. valdybai užėmus vietas prie prezidiumo stalo ir susirinkusiems sugiedojus himną bei susikaupimo minutę tyliai pagerbus mirusius kolegas ir koleges. (Čia kolega Vaclovas Mažeika perskaitė mirusių pavardžių sąrašą.) Rastu, kurį perskaitė sekretorė Vita Girdvainienė, suvažiavimą pasveikino St. Petersburg, Floridoje, padalinio valdyba, o žodžiu — Amerikos Lietuvių tautinės s-gos pirm. Petras Bučas ir Cleveland padalinio vardu Algirdas Matulionis. Ši dalis baigta studentų himnu „Gaudeamus“.

Po pertraukėlės pradėtas darbo posėdis. Pirm. Ed. Modestas pirmininkauti pakvietė klyvlandietį Algį Matulionį, sekretoriauti Violetą Modestienę.

Sudarytos nominacijų ir spaudos komisijos. Ed. Modestas savo pranešime pažymėjo, kad valdyba daugiau dėmesio skyrė neolituanams Lietuvoje, nes, Čikagoje esant daug veiklių organizacijų, buvo sunku surasti laisvą savaitgalį bei gauti salę. Kultūrinėje veikloje patenkinama talka kitų ruošiamiems renginiams.

Pirm. Edas Modestas buvo nuvykęs į Lietuvą, dalyvavo korporacijos šventėje, įteikė paramą jų veiklai bei stipendijas dešimčiai studentų. Korp! Neo-Lithuania veikia Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Nariais gali būti tik registruoti studentai. Jau pakelta 60

studentų ir senjorus, o, baigusiems mokslus, numatoma įsteigti filisterių sąjungą. Organizaciniame veikloje gelbsti senieji filisteriai, tarp kurių yra grįžę iš Sibiro tremtinys, prieš okupaciją buvęs paskutinis valdybos pirmininkas, inž. Juozas Enceris bei kiti filisteriai.

Pirmininko Ed. Modesto rūpesčiu buvo suruoštos dvi golfo išvykos, kurių pelnas skiriamas stipendijų fondui papildyti. Šiuo metu Kaune Korp! Neo-Lithuania pirmininkauja kolega Egidijus Vidmantas. Valdyba studentams leidžia laikraštį „Savas“, o moksleiviams — „Tegyvuoja druska“. 1999 m. suorganizuota stovyklą „Bražuolė — 99“.

Taip pat veikia Sporto klubas (krepsinis ir šokių kursai). Kaune veikianti Neo-Lithuania pamini svarbias šventes: dvi valstybines Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktis — Vasario 16-tąją ir Kovo 11-tąją, Korp! Neo-Lithuania atkūrimo kovo 18 (1990) ir jos įkūrimo lapkričio 11 (1922 m.). Korporantai patys ruošia Naujųjų metų sutikimą, dalyvauja studentų renginiuose — pasilinksminimuose. Žinant Lietuvos bendrą politinę ir ekonominę padėtį, visuomenės nuotaikas ir valdanciuų veiklą po okupacijos, studentų pastangos gauti tautinę dviasį tarp jaunimo teikia vilčių atečiai.

Izd. Algis Augaitis bei korporacijos turto ir mecenato Simo Kašelio palikimą tvarko pavyzdinčiai. Iš investicijų pajamų remia Korporacijos veiklą Lietuvoje ir čia. Tęsimas Simo Kašelio vardo DIRVOS novelės konkursas. Kaip valdybos narys inž. Vaclovas Mažeika informavo, 1999 m. 37-tąjį novelės konkursą įvertinti buvo sudaryta juri komisija iš St. Petersburg, Floridoje, gyvenančių asmenų: kun. E. Gerulio, Z. Dapkienės ir G. Modestienės. Buvo gautos 7 novelės: 5 iš Lietuvos, 2 vietinės.

Komisija vienbalsiai nutarė pirmąją premiją (500 dol.) skirti Dalilai Mackalienei už novelę „Kelionėje“, o antrąją (300 dol.) — D. Tutkieniui iš Lietuvos už novelę „Artima giminė“.

Kadangi konkurso dalyvių skaičius nukrito iki septynių,

Korp! Neo-Lithuania 1998-2000 m. valdyba. Iš kairės: sekr. Vita Girdvainienė, izd. Algis Augaitis, pirm. Eduardas Modestas, vicepirm. Daiva Meilienė, arbiter elegantiarum Vaclovas Mažeika.

galvojama skirti tik vieną papildomą premiją, bet sprendimas dar nepadarytas. Be to, vis sunkiau ir sunkiau sekasi sudaryti vertinimo komisiją.

96-to gimtadienio proga darina „Ilgiausių metų“ pagerbtas fil. Juozas Grauzinis, 1926 m. buvęs valdybos vicepirmininkas.

Kadangi Amerikos Lietuvių tautinė s-ga ir Korp! Neo-Lithuania yra „Naujosios vilties“ žurnalo leidėjos, tai apie padėtį paimformavo ALTS-gos pirmininkas Petras Bučas.

„Naujosios vilties“ redakciją sudaro Petras Bučas, Irena Kriaučiūnienė ir Vladas Vi-jieikis. Administratorius — Oskaras Kremeris. „Naujosios vilties“ nr. 30 yra paruoštas ir atiduotas spausdinti „Draugo“ spaustuvei.

P. Bučas pranešė ir apie Lietuvių tautinių kultūros fondą, įsteigtą prieš vienuolika metų. Steigėjai — Amerikos lietuvių tautinė s-ga, Korp! Neo-Lithuania ir spaudos dr-ga Vil-tis. Tautinis kultūros fondas stipriai rėmė ir remia Repre-sijų tyrimų centro Vilniuje veiklą. Jau išleista „Lietuvių tautos“ genocido du tomai ir ruošiami kiti, Arvydo Anušausko „Lietuvių tautos sovietinis naikinimas“ (600 ps.), Arūno Bubnio „Vokiečių okupuota Lietuva“ (apie 600 ps.). Abi šios knygos gerai parašytos, daug statistinių duomenų, žemėlapių, nuotraukų.

Juratas Viliūtas „Čikagos lietuvių opera“ (210 ps.), išleista 1999 metais. Vilniuje įvyko išspūdingas knygos su-tikimas Menininkų rūmuose, pilnutelei salei klausantis įvairių kalbėtojų, tarp kurių nuotaikingu pasakojimu pasi-žymėjo rašytoja Birutė Pōke-

levičūtė.

Be to, Tautinis kultūros fon-das parėmė solisto Kučingio, kompozitoriaus A. Kacanausko ir rašytojo Arvydo Anušausko knygų išleidimą. Šis fondas taip pat skiria dešimt stipendijų nepasiturintiems studentams.

Petras Bučas pažymėjo, kad Lietuvių tautinis kultūros fon-das be didelės reklamos ir „backinio“ šauksmo, remia la-bai reikalingų knygų leidybą. Fondą tvarko iš aukotojų su-daryta taryba ir valdyba. Šiuo metu valdybą sudaro Jonas Jurkūnas, Petras Bučas ir Os-karas Kremeris.

Diskusijų metu ypač daug dėmesio sulaukė fil. Valentino Krumplo pasiūlymas, išdalin-tas suvažiavimo dalyviams, kuriame keliamas tolimesnės Korp! Neo-Lithuania veiklos išsivijimo klausimas. Krumplo tvirtinimo, kad korporacijos skyrėsi Amerikoje merdi, susi-rinkę nariai neneigė. Jau ne pirmi metai, kai korporacija nekalia nė vieno junjoro į sen-jorus. Krumplo nuomone, di-džiausios merdėjimo priežas-tys yra aplinka, nepalanki ge-ografinė padėtis, korporantų

pasklidimas po visą Ameriką ir, Lietuvai atgavus nepri-klausomybę, svarbiausio išei-vijos uždavinio — Lietuvos išlaisvinimo — dingimas. Esant tokiai padėčiai, Krump-lis siūlė sutelkti jėgas naujam tikslui siekti. Šią veiklą — Lietuvos gero vardo gynimą (Anti-Defamation League of Lithuania) koordinuoti galėtų Korp! Neo-Lithuania. Suva-žiavimas pritarė šiai minčiai ir pavedė Algiiui Modestui, vadovaujančiam Čikagos pa-daliniiui, artimiausiu laiku su-rengti sueigą, kurioje pasiūly-mas būtų plačiau svarstomas. Kolega Valentinas paprašytas suburti branduolį asmenų, ku-riems šis klausimas rūpėtų, ir pateikti konkretesnę planą. Be abejoj, į veiklą būtų kviečiami įsijungti ne vien korporantai, bet visi, kuriems rūpi Lietu-vos geras vardas.

Suvažiavimas, trukęs tre-jetą valandų, buvo labai reikš-mingas ir išryškino norą veik-lą keisti, bet ne likviduoti.

Valdyba, kontrolės komisija ir kiti organai pasiliko ir to-liau dirbti korporacijos labui. Jiems išreikšta padėka.

Antanas Juodvalkis

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

LIETUVOS VYČIŲ 87-SIS SEIMAS

Jau praėjo šeši mėnesiai nuo 86-ojo Lietuvos Vyčių seimo, kai 133 kuopa, veikianti Los Angeles, California, pasiūlė globoti 2000 m. vykiantį 87-į seimą. Pasiūlošimui jau vyk-dimam. Metiis suvažiavimas/seimas vyks š.m. liepos 27-30 d. Sheraton Universal viešbu-tyje, 333 Universal Terrace Parkway, Hollywood Hills, California, tel. (818) 509-2755.

Seimo rengimo komiteto pir-mininkė yra Marytė Šepikaitė, 133 kuopos pirmininkė.

Prieš suvažiavimą, trečia-dienį, liepos 26 d., pageidau-jantiems numatyta autobuso ekskursija per Los Angeles miestą ir dalyvavimas televizijos progranoje. Ekskursijos kaina (įskaitant transportaciją) 25 dol. vienam asmeniui.

Seime dalyvavimo išlaidos suaugusiems: 160 dol. asme-niui užsiregistravusiems iki birželio 1 d. Po tos dienos, re-gistracijos mokestis 165 dol. asmeniui. Jaunimui iki 18 me-tų amžiaus — 80 dol. asme-niui. Į šią kainą įskaitoma su-sipažinimo vakaras — ketvir-tadienį; kultūros vakaras — penktadienį; pokylis — šešta-dienį, ir priešpiečiai — sekma-dienį, bei autobuso transpor-tacijos išlaidos.

Suvažiavimo dalyvių regis-traciją tvarko Marytė Šepikai-tė, 6143 Fulton Ave., Valley Glen, California 91401, tel. ir faksas (818) 782-1248.

Laukiame visų atsilankymo ir dalyvavimo. Iki pasimatymo 87-tame seime!

NAUJAS GARBĖS NARYS

Lietuvos Vyčių organizacijos 87-sis metinis suvažiavimas/seimas š.m. liepos 27-30 d.,

vyks Sheraton Universal vieš-butyje, Hollywood Hills, Cali-fornia. Suvažiavimą globo-s Los Angeles 133-ta Vyčių kuopa, vadovaujama Marytės Šepikaitės.

Seimo pokylyje šeštadienį, liepos 29 d., vakare, vyksiančiame Sheraton Universal viešbučio salėje, į Garbės narius bus pakeltas veiklus kuopų ir narių entuziastiškai iš-lauko lietuviškas tradicijas ir papročius.

Kun. Shakalis labai veikliai reiškesi organizuojant suau-gusių ir jaunimo vyčių kuopas, o taip pat ir atnaujinant neveiklias kuopas Naujosios Anglijos apygardoje. 1944 m. susipažino su dr. Pauline La-zackas ir kartu su 19 narių šaukdavo vyčių susirinkimus. 1947 m. jau įsventintas kunig-gu, P. Shakalis vyko į Šv. Pranciškaus parapiją Lawren-ce, Massachusetts, kur susiti-tu su Mykolu Norkūnu, Lietu-

DRAUGAS, 2000 m. vasario 24 d., ketvirtadienis

5

Solistas Algirdas Brazis, pasipuošęs šypsena ir gera nuotaika, globojamas Lietuvos Vyčių organizacijos nars Mickey Petroschius, smagiai žingsniuoją prie garbės stalo Lietuvos Vyčių pokylyje vasario 6 d. Sol. Brazis iškilmių pradžioje giedoją Lietuvos ir Amerikos himną. Tai jau 40-asis „Lietuvos prisiminimų“ pokylis, kurį kasmet ruošia Amerikos Vidurio Vakarų LV apygarda. Nuotr. J. Tamulaičio

Richard Niedvaras ir Aldona Brazienė iškilmingoje eisenoje prie garbės svečių stalo Lietuvos Vyčių pokylyje vasario 6 d. Nuotr. J. Tamulaičio

vos Vyčių organizacijos stei-gėju. M. Norkūnas kvietė kun. Shakalį atnaujinti vyčių kuopą. Nuo tada, kun. Shakalis užmezgė gražius ryšius su M. Norkūnu iki jo mirties.

1970 m., kai kun. Shakalis buvo paskirtas klebonu Sv. Kazimiero parapijoje, Brock-ton, Massachusetts, jis įsteigė kuopą, kuri iki šios dienos te-bera viena iš veikliausių kuopų ir narių entuziastiškai iš-lauko lietuviškas tradicijas ir papročius.

Prieš kelis metus, kun. Sha-kalis buvo paskirtas Naujosios Anglijos apygardos dvasios va-du. Kardinalas Richard Cush-ing paskyrė kun. Peter Sha-kalį dvasios direktorium Brockton-Plymouth Švento vardo draugijos.

1984 ir 1994 m. kun. Shaka-lis buvo apdovanotas „Clergy Award by the Archdiocese of Boston Holy Name Society“.

1993 m. kun. Shakalis, kar-tu su 22 universiteto studen-

tais, vyko Lietuvon, kur jie praleido keturias atostogų sa-vaites mokydami anglų kalbą 175 gimnazistus berniukų sto-vykyje Berčiūnuose ir mer-gaičių stovykloje Panevėžyje. Kun. Shakalis ir studentai vy-ko Lietuvon testuoti anglų kalbos kursus 1994 m., 1995 m., 1996 m. ir 1997 m.

Kun. Shakalis, gerai supras-damas dvasios atnaujinimo reikalingumą Lietuvoje, grei-tai atsiliepia ir dosniai aukoja Lietuvos Vyčių padaliniiui „Pa-galba Lietuvai“ kunigų semi-narijos programai. Kun. Sha-kalis jau įsipareigojo vienerius metus globoti tris klierikus, paaugdąs 6.000 dol. Šv. Juozapo seminarijai Vilniuje.

Džiaugiamės kun. Peter A. Shakalis ilgamete veikla, di-džiojo jėgų jo pasiekimais. Jis tikrai vertas Lietuvos Vyčių Garbės narystės ir mūsų visų pagarbos.

Regina Juškaitė
Švobienė

Dalyviai Korp! Neo-Lithuania suvažiavime. Priekyje: Valentinas Krumpis, Eglė Juodvalkė, Vita Girdvainienė ir kiti.

Borys veteranų filisterių Korp! Neo-Lithuania suvažiavime š.m. sausio 30 d. (iš kairės): Vaclovas Mažeika, Juo-zas Grauzinis, Mara Jurcienė, Domas Adomaitis, Gražina Žukauskienė, Antanas Juodvalkis.

Prisenant Lietuvos Vyčių 40-ąjį „Lietuvos prisiminimų“ pokylį, vykusį vasario 6 d. Martinių salėje, Čikagoje. Jo metu žymenimis buvo pagerbta Lietuvos Šaulių išsivijimo organizacija. Nuotraukoje: garbės stalo svečiai (iš kairės) — sol. Algirdas Brazis, Aldona Brazienė, kun. Anthony Puchenski, Edita Apuokienė, konsulas Giedrius Apuokas, Edmundas Vengianskas, LV Amerikos Vidurio vakarų apygardos pirm. Robert Martin, Justi-nas Sidlauskas, pokylio iškilms vadovavęs kun. Antanas Zakarauskas. Nuotr. J. Tamulaičio

GINKLUOTŲ PAJĖGŲ KŪRIMAS 1918-1919 M.

Tęsinys

VALDEMARAS MICHALAUSKAS

Vokiečiai Vilnių paliko 1919 m. sausio 1 dieną. Savo vėliavą Gedimino pilies bokšte nukabinę naujųjų metų naktį. Sausio 1 d., apie 16 val., kai Vilnių iš esmės jau buvo užvaldę lenkų legionininkai, komendanto pareigas ėjęs krm. Škirpa ir adjutantas Gužas su karo valdininku J. Nisteliu bei 6 kareiviais (S. Butkum, M. Slyvauskas, P. Plauska, R. Marcaliu, J. Norvila ir V. Steponavičius) rogemis nuvažiuoti prie Gedimino pilies kalno. Kalno papėdėje palikę ginkluotą sargybą, karininkai ir kareiviai Steponavičius skubiai kopė kalną prie pilies. Bokšto viršūnėje iškelta tautinė vėliava, žymėjusi sva. bu istorinį įvykį, sveikino šaunamųjų ginklų salvėmis. Trispalvė Lietuvos vėliava, saugoma 5-6 garbės sargybos kareivių, Gedimino pilies bokšte plevėsavo iki sausio 5 d. vakaro, kada miestą užėmė raudonarmiečiai.

Pirmąją sausio savaitę, iki kol atėjo Raudonoji armija, Vilnius, iš esmės, buvo valdomas ir jį sutelktų ginkluotų lenkų legionininkų, kurių būta apie 2 tūkstančiai. Sausio 2 d. Lietuvos vyriausybės vyriausiasis igaliotinis M. Biržiška, lydimas komendantūros karininkų P. Gužo ir Igno Adamkevičiaus (Respublikos Prezidento tėvo — V.M.), buvo nusiųstas į Užupį pas Lietuvos ir Gudijos lenkų savigny vadą generolą Wejtą ir pareikšti jam griežtą protestą dėl Vilniaus užgrobtimo ir vykdymo gyventojų žudynių. Sausio 3 d. laikraščiai, išstę keliomis kalbomis, citavo protestą notos teksta. Itūzė dėl principinio poelgio lenkų legionininkų norėjo sumti komendantūroje gyvenusį M. Biržišką, tačiau pritrūko drąsos brautis pro sargybinius, stovėjusius prie įėjimo durų.

Sausio 4 ir 5 d. naktį, apie 22 val., daugiau kaip 40 komendantūros vyrų, vadovaujami P. Gužo, išsiriavę patraukė Lentvario geležinkelio stoties link. Menkoms jėgomis, juo lab neturint ginklų, likti Vilniuje buvo aiškiai neprotinga. Gabenosi ryšulius su komendantūros manta — patalyne, kailiniais, kita šiltesne apranga, baltiniais. Šiaip taip sulipę ir traukinį Lentvaryje, tarėsi jau eš Kaune. Tačiau Kaišiadorių stotyje komendantas paliepė iš traukinio išlipi, nes neturėjo kur sulaipinti namo vykstančių vokiečių kareivių. Prasiduriavę naktį stotyje, paryciū savanoriams pavyko sulipti į kitą traukinį ir sausio 6-osios rytmetį, apie 10 val., laimingai atvykti į Kauną.

Kita komendantūros apie 30 savanorių grupė vadovaujama krm. Škirpos, Vilnių apleidė sausio 5 d. pavakare, kai raudonųjų žvalgai jau beveik nesibaigydami šmėtinėjo tarp namų šnipiškių kareivių rajone. Pastverę porą pasipelnęti į miestą išvažiuosiu vėžiki, išskubėjo į tą patį Lentvario geležinkelio stotį. Čia krm. Jurgis Bobelias (LR Seimo nario Kazio Bobelio tėvas — V.M.) norėjo mėginti Kauno link slenkančius raudonarmiečius. Tačiau komendantūros vyrai teturėjo vos 25 šautuvus, stokojų šovinių. Juos pakaitė iš Alytaus į Lentvarį atvykus geriau ginkluota, gausesnė I pėst. pulko kuopa.

Vilniaus komendantūra, tuo labai pavojingu metu pati pasikutinė iš sostinės pasitraukusi lietuviška įstaiga, sudarė 1919 m. sausio 6 d. įsteigtos

Kauno komendantūros branduolį. Prie Vilniaus buvusios komendantūros būstinės būtinai pritvirtinti atminimo lentą, primenantį, kad čia 1918 m. gruodžio 23 d. pradėjo savo veiklą labai svarbi karo įstaiga, atlikusi reikšmingą vaidmenį kuriant Lietuvos ginkluotąsias pajėgas.

I pasaulinio karo pabaigoje Amerikos prezidento T. W. Wilson'o paskelbtam teiginiui apie tautų apsisprendimo teisę Lietuvą supusių valstybių politikai žodžiais pritarė, tačiau savo veiksmais pirmąsio grobuoniškumo neatsisakė. Nevengta kalbėti apie taiką, bet iki tikros taikos buvo toli.

Pirmieji sumanymai atkurti Lietuvos kariuomenę gimė sostinėje Vilniuje. Būres kariai savanoriai, sudarydami ginkluotųjų pajėgų užuomazgas. Bolševikams priartėjus prie Vilniaus ir jį 1919 m. sausio 5 d. užėmus, tolesnis kariuomenės kūrimas ir organizavimas iš esmės vyko Kaune, sulaukdamas didelio tautos pritarimo ir paramos.

Krašto apsaugos ministerija, ja tapusi iš 1918 m. spalio viduryje Lietuvos Tarybos Vilniuje įsteigtos Apsaugos komisijos, kai lapkričio 11 d. buvo sudaryta Lietuvos Laikinoji vyriausybė, darbą Kaune pradėjo 1919.1.5 d. Savaitę glaudėsi name, stovėjusiame Donelaičio ir Maironio gatvių kampe. Vokiečiams išlaisvinus atskirą dviejų aukštų mūrinį pastatą Nepriklausomybės aikštėje šalia Raudonojo kryžiaus ligoninės, persikėlė į tinkamesnes patalpas. Dabar čia vaikų poliklinika, Nepriklausomybės a. 10. Be KAM, šiame pastate dar buvo įsikūręs Apsaugos štabas ir karo komendantūra. Krašto apsaugos ministro Mykolo Velykio kabinetas buvo 2-ajame aukšte, greta — adjutanto ir kanceliarijos viršininko kambarys. Kituose kambariuose — raštine, kai kurie štabo skyriai. KAM neturėjo būtiniausių transporto ir ryšių priemonių, sargybos stokojų šovinių, karininkai po kelis mėnesius nesulaukdavo algų. Tačiau rankų nenuleido. Dirbo Nepriklausomai Lietuvai 1919 metais Lietuvos valstybei turėjo lemti būti ar nebūti. Ginklų, patalpų gavimo reikalais KAM atsakingi darbuotojai kreipdavosi į miesto igulus vokiečių karinę vadovybę — štabo viršininką pulkininką von Alten ir jo pavaduotoją majorą Schnermann. KAM adjutantai krm. Raimundui Liormonui ir intendantūros tarnybos viršininkui J. Grigaičiui neretai iš greito

Krm. K. V. Michalauskas.

grįžimo į Fatherland nuotakomis gyvenančių vokiečių pavykdavo įvairiais būdais išgauti kariuomenei apginkluoti labai reikalingų šautuvų, kulkosvaidžių, šovinių, automašinų, telefono aparatų, net patrankų. Daug pastangų kariuomenei kurti ir organizuoti skyrė 1919 m. ilgesnį laiką KA ministrų pareigas ėję M. Velykis ir A. Merkys.

Apsaugos štabui atsikėlus į Kauną, jo viršininku iki kovo 4 d. liko karininkas Pr. Liutikas /kai kas klaidingai mini juo buvus karininką J. Kubilių/. Kol dar neturėta kariuomenės vado pareigybės /V. 27 d. I-sis juo tapo gen. S. Žukauskas/, šį vaidmenį atliko Apsaugos štabo viršininkas. Jis ne tik vadovavo kariuomenei kautynėse, bet buvo atsakingas ir už jos kovinį parengimą bei drausmę. Dėl Kaune sparčiai formuojamų visų ginklo rūšių karo įstaigų 1919 m. gegužės mėn. atitinkamai reorganizuotos. Apsaugos štabe sukurta nauji skyriai bei jų padaliniai — mobilizacijos, rikiuotės, operacijų, susisiekimo, kontržvalgybos, tiekimo, sanitarijos, artillerijos, veterinarijos, karo būty, literatūros.

KAM ir Generalinis štabas dviaukščiam mūriniame pastate Nepriklausomybės aikštėje išbuvo iki birželio mėn. vidurio, iki persikėlė į vokiečių paliktą miesto igulus štabą Gedimino gatvėje, tada vadinotos gen. Ericho Ludendorffo vardu. Pastatas statytas XIX a. 8-ajame dešimtmetyje imperinės Rusijos Šiaurės Vakarų krašto Kauno tvirtovės igulus štabui. Nepraradęs savo karinės paskirties, jis stovi iki šiol.

Kai 1918.XII.29 iš Vilniaus į Kauną kurti II pėst. pulko atvyko kariškių grupė, vadovaujama karininko V. Grigaliūno-Glovackio, jį neturėjo jokios patalpos, kur galėtų apistoti. Keletą dienų gyveno „Europos“ viešbutyje Gedimino gatvėje, kol daktaras Rokas Šliupas savo name Daukoto g. 5 suteikė patalpas raštinei ir savanorių registracijos biurui. Net 5 kalbomis kalbančiam mieste vyravo sumaištis. Kai kuriose gatvėse kabojo raudonos vėliavos, reikškusios solidarumą su Kapsuko vyriausybės 1918.XII.16 manifestu, skelbusiu Lietuvoje įvedamą tarybų valdžią. Veikė ir savanorių ir Raudonąją armiją verbavimo punktai, žadantys raudongvardiečiams mokėti 300 markių mėnesio algą. Štai turai būk Lietuvos kareivių, jei už tą patį laiką gausi 3 kartus mažiau. Mieste siautė ir vokiečių kareivių spartakininkai, kurie, pasaulinės proletarinės revoliucijos pergalę, nepripažino jokius tautinių sąjūdžių ir visai gniaužė jų apybraižas. 1919.02.11 d. nuo įtūžusių spartakininkų kulkų prie Raudonojo kryžiaus ligoninės zuvo skubantys ir sargybą II pėst. p. kareiviai Kalašnikovai ir Zambacevičius.

Netruko jaunimas sužinoti apie pradėtą Kaune organizuoti Lietuvos kariuomenę, stoti į ją tuojau išsirengė Marjampolės „Žiburio“ gimnazijos kelių vyresnių klasių mokiniai. Visai platiniami laikinosios vyriausybės atsisakimui ir jaunomenei stoti savanoriais į kuriamos kariuomenės pulkus pasiekė ne tik gimnazistas, bet ir atkampiūs miestelius, kaimus. Karo valdininko Ruiginio tvarkoma savanorių registracijos biura apgulė okupantų, darbininkų sūnus. Trys biuro raštinkai vos spėjo forminti pasiryžėlių dokumentus. Savanorių antplūdis išblaskė bokštavimus, kad galime nesuburti jaunų vyrų stipresnę ginkluotą jėgą ir pradėtai Vilniuje ridenti nedi-

delei sniego gniūžtei nebus lemta tapti didesniu rieduliu. Kareiviui gi dažnai tenka užmiršti valgi ir miegą, kęsti šaltį, kai nėra šiltesnio drabužio ir tinkamo apavo. Ir būsimoji žemės reforma, dvarų parceliavimas, žemės dalijimas savanoriams — ne stebuklingos lazdelės mostelėjimas. Alytuje net dvi savaites savanorių menkai sulaukta. Tik pamastę, pasitarę, suvokę, kam šaukiami, sodžių vyrai pradrąsėjo. Kaune tokio persilaužimo laukti nereikėjo. Būsimų kareivių radosi nuo pirmos dienos, kai tik buvo įsteigtas savanorių registracijos biuras. O kiekvieną pasakesnę dieną jų buvo vis daugiau. 1919.I.11 d. II pėst. pulką įstojė 5 savanoriai, 3 d. — 25, 4 d. — 82, 8 d. — 56, 9 d. — 97, 14 d. — 106, 16 d. — 129. Iš Vilniuje buvusios II pėst. p. menkutes užuomazgas Kaune per kelias savaites išaugo 3 batalionų pulkas, kuriam netrukus teko patirti kautynių krikštą, o 1919.XII.5 d. jam už nuopelnus frontuose suteiktas Didžioji Lietuvos Kunigaikščio Algirdo vardas.

Pirmieji Kauno kartos savanoriai buvo apgyvendinti didžiuliam name Laisvės al. 63 — buvusiuose caro laikų Kauno apygardos teismo rūmuose /laikiniosios sostinės metais juose buvo Teisingumo ministerija, dabar — parduotuvių, įstaigos/. Visi trys didelio pastato aukštai buvo kimšte prikimšti jaunų kareivių, kurių amžius dažniausiai dar nesiekė ir 20 metų. Iš Marjampolės, Vilkaviškio, Šakių, Tauragės, Raseinių, buvusių mokinių, sodžių artelėjai, darbininkų, amatininkų sūnus, visi kaip vienas stoje Tėvynės ginti. Vyras labai ankšta, bet nepasitenkinimo mūrmesio negirdėti, nes visi didnesnį pastatą tebėra užėmę vokiečiai. Laimė, kariuomenės vadovybei pavyko pasikubinti vokiečius išsikelti iš kelių kareivinių pastatų Aukšt. Panemunėje. Sausio 8-10 d. savanoriai iš Laisvės alėjos atsikėlė į Aukšt. Panemunę. Iš miesto ribose buvusių šančių kareivinių vokiečiai nesikėlė iš gyveno jose iki miestą visiškai apleidė, t.y. iki liepos 11 d.

Sausio 17 d. įsteigta II pėst. p. puskarininkų mokykla, vadovaujama krm. Pr. Kauno. Norėta parengti puskarininkų kadrus iš raštinkaisių ir drausmingaisių kareivių apmokyti jauniems kareiviams. Kadangi karo mokykla dar nebuvo įsteigta, tai didžiausios būsimųjų puskarininkų dali sudarė būvę gimnazijų mokiniai. Kovo 30 d. mokykla išleido nepriklausomos Lietuvos kariuomenės I puskarininkų laidą, kurios nemaža auklėtinė dalis vėliau stojo į karo mokyklą ir tapo pavyzdžingi karininkai.

Kauno miestą ir apskrityje nuo sumaištės saugojo 1919.1.5 d. įsteigta karo komendantūra, kuriai vadovavo krm. J. Mikuckis. Kauno komendantūros branduolį sudarė I. 4-5 d. iš Vilniaus nuo bolševikų pasitraukę komendantūros savanoriai. Dviem grupėmis atvykę Vilniaus komendantūros 20 karininkų ir 133 kareiviai Kauno komendantūrai perdavė 40 šautuvų, 2 lengvuosius kulkosvaidžius, šovinių, aprangos, apavo, patalynės. Didžioji dalis Vilniaus komendantūros karininkų toliau dirbo Kauno komendantūroje. Krm. Kazys Škirpa liko karo komendantos padėjėju, krm. Jurgis Bobeliui patikėtos komendantūros puskarininkų mokomosios kuopos vado pareigos. Šios kuopos kareiviai „Metropolio“ viešbutyje saugojo kovo 15 d. į Lietuvą atvykusią Amerikos maitinimo mi-

Pirmasis Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijos ir kariuomenės štabo pastatas Gedimino gatvėje.

siją, kuri per 3 buvimo čia dienas iš pokalbių su atsakingais pareigūnais ir išpūdžių, patirtų lankantis fronto ir užfrontės daliniuose, turėjo pagal tam tikrus rodiklius sukaupiti atitinkamus duomenis apie mitybos būklę Lietuvos kariuomenėje. Kovo 18 d. apie 15 val. vokiečių spartakininkai bandė jėga prasibrauti pas amerikiečius į viešbutį ir, kaip vėliau paaiškėjo, norėjo įkaltais paimti misijos vadovą pulkininką Rossą ir jos narį kapitoną J. Hollisterį. Kai sargyboje būvę komendantūros mokomosios kuopos kareiviai įtūžusių vokiečių pro viešbučio duris nepraleido, šie emė šaudyti. Sargybinis Pr. Eimutis buvo nukautas vietoje, o jo draugas — sužeistas. Į incidento vietą iš abiejų pusių subėgė kareiviai rengęsi kautynėms, tačiau, šioms dar neprasidėjus, karininkams be kraujo praliejimo pavyko kareivius parvesti į kareivines.

Aukšt. Panemunė buvo ne tik II pėst. p. stovykla. Kartu jį ir Lietuvos kariuomenės artillerijos lopus. 1919.1.6 d. iš vokiečių gautų 2 rusų 3 colių lengvųjų patrankų ir 24 arklų pagrindu, A. Panemunėje pradėtas formuoti I artillerijos pulkas, vadovaujamas krm. Ed. Jodko. I artillerijos pulko būrys II. 23 išvyko į kautynių lauką su bolševikais į Kėdainių apylinkes. Veikdamas drauge su 4 pėst. p., kovojos ties Šėta, Pagiriais, Deltuva, Ukmerge, Ramygala. Pirmuoju šūviu III.27 d. sviedinys pataikė į Deltuvos kleboniją, kur buvo įsitaisę bolševikų štabas.

1919 metais A. Panemunėje įkurtos 8 lengvosios baterijos, kurių kiekviena skirta į du būrius, turėjusius po du pabūklus. Visos talkininkavo pėstininkams stumiant bolševikus iš Alytaus krašto ir Rytų Lietuvos, traukiant bermontininkus ties Radviliškio laida, kurios nemaža auklėtinė dalis vėliau stojo į karo mokyklą ir tapo pavyzdžingi karininkai.

1919.I.11 d. prie Kauno miesto komendantūros pradėtas steigti I husarų eskadronas, po trijų savaičių — kitas. Raitininkų stovykla — Žalialkalnio kareivinės. Iš visų raitųjų dalių V.12 sudarytas I Lietuvių raitelių pulkas, kuriam nuo VII.1 d. vadovavo krm. Pr. Jackevičius, dalyvavo visose svarbiausiose nepriklausomybės kovose. 1922.XI.5 d. jis pavadintas I husarų pulku.

Vasario 4 d. prieš Kauno karo komendantūros suformuotas atskiras batalionas. Kadangi bataliono sudėtyje vyravo Vilniaus komendantūros savanoriai, batalionas gavo Vilniaus vardą. Menkai apmokytas balandžio viduryje buvo išsiųstas atremti į Kaišiadorių rajoną prasiveržusių bolševikų, dalyvavo susiremiuose su lenkais ties Vieviu, Kietaiškėmis. Išaugęs į V. pėst. DLK Kestutis pulką, iki pat sovietų okupacijos išbuvo A. Panemunėje.

Taip pat iš Kauno komendantūros sudėties, iš jos išskyrus 4 kuopas kareivių, VII.1 sudarytas vadinamasis Kauno batalionas, kuris 1920.I.9 gavo 7 pėst. Žemaičių Kunigaikščio Butegidžio pulko vardą 1920.VIII.26 d. pulkas iškilmingai įžengė į gautą Vilnių ir 18 val. 15 min., salutuojant I baterijai, Gedimino pilies bokšte iškėlė Lietuvos vėliavą.

1919.I.13 pradėtas kurti inžinerijos pulkas, iš kurio kovo 12 d. aviacija išskiriama savarankiška dalimi. Formuojami elektrotechnikos, automobilių, geležinkelio batalionai, pionierių kuopa. Nemaža pasipirties inžinerinės dalys sulaukė iš 1919.I.15 d. paskelbtos pirmosios mobilizacijos, kuria mobilizuoti tik karininkai, puskarininkai, karo valdininkai. Kartu reikia pridurti, kad ši mobilizacija igalino prasiskverbti į kariuomenę ir sveikam elementui. Keliolikos kareivių gyvybėmis teko apmokėti krm. Cetuchino išdavystę, vykstant pirmosios II pėst. p. kautynėms ties Jieznu vasario mėnesio, o vokiečių gautų 2 rusų 3 colių lengvųjų patrankų ir 24 arklų pagrindu, A. Panemunėje pradėtas formuoti I artillerijos pulkas, vadovaujamas krm. Ed. Jodko. I artillerijos pulko būrys II. 23 išvyko į kautynių lauką su bolševikais į Kėdainių apylinkes. Veikdamas drauge su 4 pėst. p., kovojos ties Šėta, Pagiriais, Deltuva, Ukmerge, Ramygala. Pirmuoju šūviu III.27 d. sviedinys pataikė į Deltuvos kleboniją, kur buvo įsitaisę bolševikų štabas.

1919 metais A. Panemunėje įkurtos 8 lengvosios baterijos, kurių kiekviena skirta į du būrius, turėjusius po du pabūklus. Visos talkininkavo pėstininkams stumiant bolševikus iš Alytaus krašto ir Rytų Lietuvos, traukiant bermontininkus ties Radviliškio laida, kurios nemaža auklėtinė dalis vėliau stojo į karo mokyklą ir tapo pavyzdžingi karininkai.

1919.I.11 d. prie Kauno miesto komendantūros pradėtas steigti I husarų eskadronas, po trijų savaičių — kitas. Raitininkų stovykla — Žalialkalnio kareivinės. Iš visų raitųjų dalių V.12 sudarytas I Lietuvių raitelių pulkas, kuriam nuo VII.1 d. vadovavo krm. Pr. Jackevičius, dalyvavo visose svarbiausiose nepriklausomybės kovose. 1922.XI.5 d. jis pavadintas I husarų pulku.

Vasario 4 d. prieš Kauno karo komendantūros suformuotas atskiras batalionas. Kadangi bataliono sudėtyje vyravo Vilniaus komendantūros savanoriai, batalionas gavo Vilniaus vardą. Menkai apmokytas balandžio viduryje buvo išsiųstas atremti į Kaišiadorių rajoną prasiveržusių bolševikų, dalyvavo susiremiuose su lenkais ties Vieviu, Kietaiškėmis. Išaugęs į V. pėst. DLK Kestutis pulką, iki pat sovietų okupacijos išbuvo A. Panemunėje.

Taip pat iš Kauno komendantūros sudėties, iš jos išskyrus 4 kuopas kareivių, VII.1 sudarytas vadinamasis Kauno batalionas, kuris 1920.I.9 gavo 7 pėst. Žemaičių Kunigaikščio Butegidžio pulko vardą 1920.VIII.26 d. pulkas iškilmingai įžengė į gautą Vilnių ir 18 val. 15 min., salutuojant I baterijai, Gedimino pilies bokšte iškėlė Lietuvos vėliavą.

1919.I.13 pradėtas kurti inžinerijos pulkas, iš kurio kovo 12 d. aviacija išskiriama savarankiška dalimi. Formuojami elektrotechnikos, automobilių, geležinkelio batalionai, pionierių kuopa. Nemaža pasipirties inžinerinės dalys sulaukė iš 1919.I.15 d. paskelbtos pirmosios mobilizacijos, kuria mobilizuoti tik karininkai, puskarininkai, karo valdininkai. Kartu reikia pridurti, kad ši mobilizacija igalino prasiskverbti į kariuomenę ir sveikam elementui. Keliolikos kareivių gyvybėmis teko apmokėti krm. Cetuchino išdavystę, vykstant pirmosios II pėst. p. kautynėms ties Jieznu vasario mėnesio, o vokiečių gautų 2 rusų 3 colių lengvųjų patrankų ir 24 arklų pagrindu, A. Panemunėje pradėtas formuoti I artillerijos pulkas, vadovaujamas krm. Ed. Jodko. I artillerijos pulko būrys II. 23 išvyko į kautynių lauką su bolševikais į Kėdainių apylinkes. Veikdamas drauge su 4 pėst. p., kovojos ties Šėta, Pagiriais, Deltuva, Ukmerge, Ramygala. Pirmuoju šūviu III.27 d. sviedinys pataikė į Deltuvos kleboniją, kur buvo įsitaisę bolševikų štabas.

1919 metais A. Panemunėje įkurtos 8 lengvosios baterijos, kurių kiekviena skirta į du būrius, turėjusius po du pabūklus. Visos talkininkavo pėstininkams stumiant bolševikus iš Alytaus krašto ir Rytų Lietuvos, traukiant bermontininkus ties Radviliškio laida, kurios nemaža auklėtinė dalis vėliau stojo į karo mokyklą ir tapo pavyzdžingi karininkai.

Taip pat iš Kauno komendantūros sudėties, iš jos išskyrus 4 kuopas kareivių, VII.1 sudarytas vadinamasis Kauno batalionas, kuris 1920.I.9 gavo 7 pėst. Žemaičių Kunigaikščio Butegidžio pulko vardą 1920.VIII.26 d. pulkas iškilmingai įžengė į gautą Vilnių ir 18 val. 15 min., salutuojant I baterijai, Gedimino pilies bokšte iškėlė Lietuvos vėliavą.

tiesioginis ryšys su Vakarų santarvės šalimis. Iš amerikiečių sandėlių Prancūzijoje Lietuvos kariuomenei pristatyta daug labai trokštamų maisto produktų, pirktų labai pigia kaina, su teise išsimokėti per keletą metų. Už 6 mln. dolerių pristatyta medžiagos uniformoms, apavo, baltinių, patalynės. Anglų karinės misijos tarpininkavimu gauta šautuvų, artillerijos pabūklų, šaudmenų. Geriau aprenkti, galėdami socialiai pavalgyti, nestokodami puikaus tabako „Prince“ ir indiškų arbatos, kareiviai aukojosi Nepriklausomai Lietuvai.

Gegužės 11 d. Kauno Raudonojo aikštėje, dalyvaujant arkivyskupui Pr. Karevičiui, Respublikos prezidentui, vyriausybei, karinei vadovybei, užsienio misijų atstovams, įvyko pirmoji Lietuvos karių priesaika.

Po pusę metų trukusių inirtųjų kovų bolševikai rugpjūčio 29-30 d. išvydami iš Lietuvos ir nubloškiami anapus Dauguvos upės. Trumpo poilsio į Kauną parvykęs I pėst. pulkas tuojai išvyksta kovai su nauju priešu — į Baisogalos apylinkes, vartyti iš Lietuvos plėšikaujančius bermontininkus. Iš Žaliojo kalno kareivinių ten vyksta ir Kauno batalionas, vadovaujamas krm. Edv. Adamkavičiaus. Tiesiai nuo Dauguvos krantų atskubėjo pulki bermontininkų Šėdusis.Šilinės.Radviliškio kryptimi II pėst. pulkas.

Akivaizdus yra sostinės Vilniaus vieton stojusios Kauno vaidmuo kuriant ir organizuojant Lietuvos kariuomenę, kuri, gindama šalies laisvę, per vienerius metus iškovojo daug reikšmingų pergalų, išstūmė iš šalies besibrauniančius bolševikus, ties Radviliškio pirmųjų kariuomenės šventės metinių išvakarėse sudarė mirtiną smūgį bermontininkams, sukilimui skirtą rugpjūčio 28-29 naktį likvidavo lenkų karinės organizacijos (P.O.W.) centrą Kaune. Tačiau ne vien tik sekmių būta. Tame pačiame Nepriklausomybės kare netgi katastrofą patirta. Bet taip ir turėjo būti, žinant, kad Rusijos imperijos Šiaurvakarių krašto žmonėms, daugiausia katalikams, į kadres karo mokyklas tik vienam kitam pavykdavo patekti. Todėl kariuomenės kūrimo pradžioje turėjome tik vieną generolą, bene 3 pulkininkus ir ne ką daugiau štabo kapitonų. Likusieji karininkai tebuvo „Kerensko leitenantai“ — praprosčiai, paporučiai, per 4-6 mėnesius baigę pagreitintą karo mokyklų kursą ir turėję stoti I pasaulinio karo ugnyje zuvusiu jaunėsiųjų vadų vietose. Lietuvos nepriklausomybės kovose jiems užteko drąsos ir pasiryžimo, bet rengti operacijas planus, vadovauti kautynėms, be entuziazmo, reikėjo patirties, specialaus išsimokslinimo.

A.A. SES. M. FRANCESCA (WALLS) VALUTKEVIČIUS

Sesė M. Francesca gimė 1910 metais sausio 17 d. DuBois, PA. Jos tėveliai, Petronėlė Kutskaitytė ir Pranciškus Valutkevičius, turėjo šešis vaikus. Leona Eugenia buvo jų ketvirtas vaikas. Seselė M. Francesca įstojo į vienuolyną 1926 m. rugpjūčio 15 d. Seselė mirė 1999 m. gruodžio 8 d. Jos jauniausia sesuo Antoinette irgi įstojo į vienuolyną. Dabar ji gyvena motiniškuose namuose Pittsburgh, PA. Ji yra seselė M. Alverna Walls.

Mūsų nuosirdi ses. M. Francesca dirbo nepasiduodama nei vargui, nei nuovargui. Seselė buvo įpratusi mokytoja, patyrusi viršininkė, gabi mokyklų vedėja, kongregacijos ekonomė-generalė, linkama chorų vedėja mūsų buvusioje Šv. Pranciškaus akademijoje ir South Side, Pittsburgh, PA, lietuvių telkinyje. Seselė buvo apdovanota Lietuvos Vyčių organizacijos 4 laipsniu, buvo tėvynės Lietuvos didelė patriotė. Jai buvo suteiktas Gedomino medalis už jos nenuilstančią veiklą Pittsburgho lietuvių tarpe.

Seselė Francesca turėjo Duquesne University, Pittsburgh, PA, muzikos mokytojos bakalauro laipsnį. Taip pat įsigijo pedagogikos magistro laipsnį. Po to lankė studijas St. Louis University, Mercy College of Detroit ir Seton Hill College Greensburg, PA. Jei tik turėdavo kiek laiko, Seselė visuomet stengėsi tęsti mokslą ir jį plėsti. Ji pasižymėjo maisto gaminto ir siuvimo klase. Dažnai ji mums pasakodavo kaip jai teko mokytis su žymiausiais „šefais“. Mes visos labai didžiavomės jos puikiais nudažytais velykiniiais kiaušiniiais, meniškais Kalėdų eglutėms šiaudinukais, jos sukurtais scenos kostiumais įvairioms programoms, kaip „United We Sing“ vykusiai Carnegie Hall, Pittsburgh, PA; jos paties, su seselės M. Alvernos pagalba, pasiūtais tautiniais drabužiais šokiams ir kt.

Gedulingas šv. Mišias už ses. Francescos sielą aukojo jos geras pažįstamas ir draugas, kilęs iš DuBois, PA, pranciškonas, kun. Juozas Markalonis, TOR, koncelebruojant

Pranciškietė ses. M. Francesca Walls-Valutkevičius.

kun. Thomas Kram, seselių kapelionas, kun. Thomas Murphy, kun. Francis Plantes ir kun. John R. Haney. Paskutiniai trys kunigai yra buvę mūsų mokyklų draugai ir tų parapijų klebonai. Daug draugų, pažįtamų, seselių ir giminių susirinko mūsų koplyčioje. Gražią saulėtą popietę mūsų brangi ses. M. Francesca amžinam poilsiui buvo nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Baigdamą noriu pabrėžti, kad mes, tavo sesutės, tavęs, mieloji, niekuomet nepamiršime. Kaip tai galėtų įvykti, kuomet tu taip gabiai įgyvendinai ir atspindėjai savo gyvenime prof. Žilėvičiaus žodžius: **Ant Dievo Aukuro aš viską sudėjau...**

Ses. M. Berenice Petrauskaitė, OSF

PARAMA LENKŲ UNIVERSITETUI VILNIUJE

Čikagos lenkų organizacijos, remiančios lenkų universiteto įkūrimą Vilniuje, šiuo metu vėl organizuoja eilę renginių šiai lenkiškai mokslo įstaigai Vilniuje paremti. Tuo tikslu su koncertais atvyksta lenkų kapela iš Vilniaus bei įvairūs lektorai ir paskaitininkai iš patios Lenkijos. Kiek ankstesniais metais tuo pačiu tikslu, organizuoti paramą lenkų universitetui Vilniuje, su koncertais jau du kartus buvo atvykę tautininkai lenkų dainų ir šokių vienetas „Vilija“. Kaip šios žinutės pranešėjas lenkų radijuje minėjo, Čikagos lenkai labai aktyviai remia tokio lenkų universiteto steigimą Vilniuje. Tam reikalingi jau buvo surinkti ir jau paaugę daugiau nei 120,000 dolerių. Net keli aukotojai prie paramos prisidėjo labai dideliais aukų sumomis asmeniškai. Vienas rėmėjas paaugėjo net 15,000 dolerių, kitas šiek tiek mažiau. Pranešime kviečiama aktyviai dalyvauti renginiuose ir paremti lenkiško universiteto kūrimą Vilniuje. Taip pat pranešta, kad Lietuvos valdžia šiam universitetui neskiria jokios paramos.

Pranešimas skaitytas lenkų radijuje Čikagoje AM 1030 bangomis, 2000-ųjų metų vasario mėn. 16 d., 1 val. žinių laidoje. Popietę vedė Idalia Vlašič — žinoma lenkų radijo žurnaliste.

Pranešimą užrašė R.V.

Lietuvos Ambasados Vašingtone vardu reiškiu nuosirdžią užuojautą JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos pirmininkei poniai **MARIJAI REMIENEI**, netekus mylimos Mamos.

Su giliu liūdesiu
ambasadorius Stasys Sakalauskas

A. + A. ELEONORAI BAREIKIENEI

mirus, nuosirdžiai užjaučiame dukteris — seselę **MARGARITĄ ir MARYTĘ REMIENĘ.**

JAV LB Švietimo taryba

A. + A.

ELEONORAI BAREIKIENEI

iškeliauvus į Amžinybę, jos dukroms — seselėi **MARGARITAI BAREIKATEI** ir Draugo fondo garbės narei ir tarybos direktorei **MARIJAI REMIENEI** reiškiamė gilią užuojautą.

Draugo fondo direktorių taryba

Brangiai Žmonai ir Motinai

A. + A.

dr. DALIAI KUČENIENEI

mirus, jos vyrą **JONĄ**, dukterį **SILVIJĄ**, sūnų **RIMĄ** nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė. Paliekame maldoję.

Marija Vaitkienė ir
dukros — Gražina ir Živilė su šeimomis

DRAUGAS, 2000 m. vasario 24 d., ketvirtadienis

7

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A. JUOZAS STASIULIS

Jau praėjo penkeri metai, kai iš mūsų tarpo Dievas pasiėmė mūsų brangų Vyrą, Tėvą, Senelį ir Brolį.

Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišias už jo sielą bus atšaujamos Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje Lemont, IL, vasario 26 d. 8 val. ryto, taip pat ir kitose bažnyčiose.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Juozą savo maldose.

Nuliūdę: žmona, dukra, sūnūs su šeimomis ir kiti gimines.

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127th Street • Lemont, IL 60439 • (630) 257-1616
Fax (630) 257-1647

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavadė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavadės = įnašų iš viso.

1999 m. lapkričio mėn.

1x\$5 Smolinskas Kestutis, \$5.
2x\$15 Buntinaitė Aldona, \$15; Kulbis Tadas ir Rūta, \$170.
1x\$20 Sved George ir Dana, \$170.
1x\$25 Keblys Kestutis ir Vitalija, \$675.
6x\$30 Buntinas Martynas ir Rūta, \$30; Buntinas Ramūnas, \$30; Meilė Vladas ir Irena, \$130; Mockaitis Algis ir Daiva, \$30; Pakalniškis dr. Aloyzas, \$30; Trumpjonas Vilis ir Danutė, \$30.
1x\$40 Venclova Tomas, \$680.
4x\$50 Radas Julius atm. įn.: Tack regina, \$245; Švenčionių apskrities partizanų atm. įn.: Pakalka Julius ir Pranė, \$200; Ugianskis Juozas ir Ann, \$505; Ukmergės apskrities partizanų atm. įn.: Pakalka Julius ir Pranė, \$200.
2x\$75 Skladaitis Juozas, \$175; Variakojis Petras ir dr. Daina, \$475.
17x\$100 Barškėtytė Ofelija, \$300; Čekauskas Algis ir Gana, \$300; Januškis Vytautas ir Dalia, \$600; X, \$2,500; JAV LB Clevelando apylinkė, \$3,000; Kirvelaitis Vytenis, \$800; Koncė dr. Arvydas, \$900; Lukas Vincas ir Ramunė, \$300; Lukošienė Jadvyga atm. įn.: Šlenys Liudas ir Dalia, \$400; Prialgauškas Bronius (miręs) ir Stasė, \$800; Prialgauškas Vytautas ir Stefa, \$400; Regis Algis ir Irena, \$400; Sušinskas Albertas asm. 10-tą mirties metinių proga: Sušinskienė Irena, \$1,200; Tautkus Adomas, \$200; Utz John ir Marytė, \$100; Vitkus Aleksas ir dr. Danguolė, \$2,300; Žlioba dr. Aras ir Lina, \$1,300.
15x\$200 Ambrozaitis dr. Kazys ir Marija, \$8,530; Balzekas Stanley III ir Sigita, \$455; Dočkus Kostas ir Jadvyga (mirusi), \$1,800; Kriaučionas Kazys ir dr. Eugenija, \$800; Kristopaitis kapt. Eronius atm. įn.: Kristopaitienė Marija, \$200; Liubinskis Juozas ir Daila, \$200; Miknaitis Sigita ir Janina, \$200; Momkus Vaclovas ir Margarita, \$3,860; Narutis Pilypas ir Elvyra, \$500; Prasauskas Justinas ir Danutė, \$300; Saulis Algirdas ir Aušra, \$2,600; X, \$3,750; Sidrys dr. Jonas ir Judy, \$1,200; Šlezas dr. Adolfas ir Algė, \$3,500; Sutkuvienė Ada, \$4,485.
1x\$300 Girmius dr. Juozas atm. 5-tą mirties metinių proga: Girmiuviene Ona, \$500.
2x\$500 Pasaulio Lietuvių Bendruomenės fondas, \$500; Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, \$500.
1x\$500 JAV LB Švietimo taryba, \$1,150.
1x\$600 Dzenkauskas Vaclovas atm.: Dzenkauskienė Eugenija, \$500; Janušaitis Jurgis ir Veronika, \$100, \$800.
1x\$1,000 Kazakauskas Paul C. atm. įn.: Kazakauskas Carl F. ir Eve, \$4,100.
1x\$30,000 Skirmantas Francis X. testamentinis palikimas, \$412,790.60.
Iš viso \$38,800.00

1999 m. gruodžio mėn.

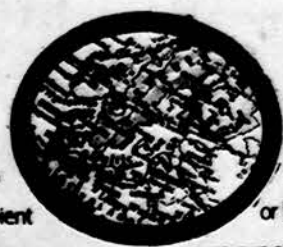
3x\$5 Bubnys Edvardas ir Dalia, \$230; Dziakonas Alfonsas, \$130; Skaiagiris Kazys, \$175.
2x\$10 Knataitienė Marcelė atm. įn.: Laurinaitis Ant.; \$215; Valokaitis Julia, \$180.
5x\$20 Bublys Algimantas, \$320; Kontautas Jonas, \$1,285; Kregždė Jokūbas, \$135; Radas Julius atm. įn.: Nelsas Elena, \$265; Tomkutė Milda, \$175.
3x\$25 Bray Bertulytė Ina, \$175; Kolupaila prof. Steponas ir Janina atm. įn.: Kolupailaitė Eugenija, \$1,850; Kuciūnas Aleksandras ir Jūra, \$400.
4x\$30 Brokas Jonas atm. įn.: 3 asm., \$180; Linkus Kazys atm.: Linkus Mėta, \$2,030; Pauzuolis Antanas ir Emilija, \$200; Venclova Tomas, \$710.

8x\$50 Brazis Algirdas ir Aldona, \$2,575; Grayson Simėnas Vida, \$875; Keblinskas Algirdas, \$1,150; Keblinskienė-Kriščiūnaitė Vida, \$1,150; Masiulienė Paalksnytė Stefanija atm.: Mockus Zigmantas ir Liuda, \$100; Maurukas Kazimieras atm. įn.: Maurikienė Stasė, \$600; Mikuckis Algis ir Vaida, \$450; Elia Spurgis Mary, \$225.
1x\$55 Šimoliūnas Stasys atm.: Zapaackas Algis ir Yolanda \$25 ir 2 kt. asmenys, \$205.
1x\$67 Vardys Vytautas atm. įn.: Vardys Nijolė, \$600.
22x\$100 Anonis Vytautas ir Danutė, \$3,400; Balzekas Family Foundation: Balzekas Stanley III, \$100; Būdelskis Zigmantas atm.: Būdelskis Eugenija, \$1,500; Černius Rimas, \$2,800; Dziugas Stasys ir Sofija, \$1,600; Eitmanas Linas, \$400; Grudzinskas Vladas ir Elena atm. įn.: Treimaniene Eugenija \$50; Grinis dr. Gedas ir Aldona, \$50, \$1,000; Janušonis Vytautas ir Palmira, \$2,150; Jatulis Izidorius atm. įn.: Jatulis Mindaugas, \$900; Karaičio Algirdo stipendijų fondas: Karaitis Viktorija, \$10,100; Lemberas Pranas atm. įn.: Lemberas Monika, \$2,900; Lemberas Vitalis ir Danutė, \$1,310; Mazelis Vytautas, \$1,150; Mikulskis Jonas atm. įn.: Eitmanas Algirdas ir Laimutė, \$400; Paškus Juozas ir Eleonora, \$500; Serpe Eitmanaitė Maria Rasa, \$400; X, \$3,200; Vaikutis Vytautas ir Stefa, \$1,100; Vaišnys J. Rimas ir Elona M., \$1,600; Vanagūnienė Stasė atm. įn.: Vanagūnas Stanley, \$1,900; Vasys Dalius P., \$550; Žiurys Lina E., \$100.
7x\$200 Adaravičius Jonas Atm. įn.: Gustienė Ona, \$200; Bilenas Jonas ir Dana, \$1,200; Karasika Maksiminas, \$1,600; Kaufmanas Petras ir Auksė, \$1,200; Mackevičius Bernardas, \$1,350; Prackaila Bigelis Agnes, \$900; Sealey prof. Raphael, \$2,700.
2x\$300 Kisieliūs dr. Alfonsas, \$5,205; Vilutis Edvardas atm. įn.: Vilutienė Marija, \$1,100.
1x\$315 Petrušienė Gražina atm. įn.: Čekauskas W. \$50; McGinnis Daiva \$50; Petrusis A., \$35; Laita W., \$25; Nakas A., \$25 ir kiti 9 asm., \$1,015.
3x\$500 Gliuda Jurgis ir Marija atm. įn.: Gliudys George J. Jr., \$1,500; X, \$2,150; Rאיס dr. Vladas atm. įn.: Rאיס Vidmantas ir Nijolė, \$1,200.
1x\$870 Pabilionis Feliksas ir Izabelė atm. įn.: Barran Antony ir Cora \$100; Barran Dan \$100; Makaitis Regina \$100; Salskis Donna \$100; Love John ir Marija \$50; Jaudėgis Petras ir Valerija \$40; Antanėlis Algis ir Laima \$25; Reškevičius Albinas ir Gražina \$25; Reškevičius Audrius \$25; Reškevičius Rimas \$25, Omaha Lithuanian Womens Club \$25; Watson Reškevičiūtė Gailė \$25 ir 18 kt. asmenų, \$870.
2x\$1,000 Balaada Gediminas \$2,000; X, \$4,550.
1x\$2,000 Vieraits Kazimieras atm. įn.: Vieraits Zenonas, \$2,225.
1x\$2,200 Vidugiris Vytautas ir Elena, \$4,200.
1x\$6,000 Dr. Aldona K. Rugis fondas, \$6,000.
1x\$8,000 Cibas muzikas Mykolas atm. 19-tą mirties metinių proga: Steponis Balis ir Eufemija, \$10,000.
1x\$25,312.50 Russas Jokūbas ir Pranciška atm. įn.: Russas Alfred V. testamentinis palikimas, \$131,562.50.
1x\$100,000 Miami Lithuanian American Citizens Club, Inc., fondas, \$100,000.
Iš viso \$153,249.50.

Lietuvių fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1999 m. XII.31 — 9,882,020 dol.
Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą 6,681,673 dol. Palikimais gauta 4,967,756 dol.
Padarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A-NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. Visi remkime Lietuvių fondą, nes Lietuvių fondas remia lietuvių.

STAR ALLIANCE

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed — all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vasario 22 d. Huettenfelde, Vasario 16-osios gimnazijoje, po sunkios ligos, sulaukęs 90 metų, mirė **Justinas Lukošius**, ilgametis Vokietijos Lietuvių Bendruomenės reikalų vedėjas. Velionio palaikai bus laidojami Lietuvoje.

Fotomenininkas iš Kauno Mindaugas Kavaliauskas aptars Algimanto Kezio fotografijų parodą „Lietuva: valstybė tarp valstybių“, kurios atidarymas vyks vasario 25 d., šį penktadienį, 7:30 val.v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Dainuos naujai susikūrusi folkloro grupė „Govija“, vadovaujama Jūratės Lukminienės ir Pranciškaus Ivinskio, po atidarymo prasidės meno darbų aukcionas.

J. Ventai už „Lietuvos kario likimą“ literatūrinio konkurso vertinimo komisija paskyrė antrąją premiją. Premija bus įteikta Kovo 11-osios minėjime, kai švęsime Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dešimtmetį Jaunimo centre kovo 11 d. 6 val.v. Daugiau informacijos galima sužinoti, paskambinus „Lietuvių balsui“ tel. 773-776-3399 arba atvykus į laikraščio įstaigą – 2624 W. 71st St., Chicago.

Audriaus V. Plioplio meno darbų paroda „Neuroteologija: Nuo Kristaus iki Cajal'o“ bus atidaryta balandžio 7 d. 6 val. vakaro, dalyvaujant autoriui. Paroda veiks iki gegužės 7 d. Šią parodą menininkas skiria 2000-osioms Kristaus gimimo metinėms ir 100-osioms metinėms nuo to laiko, kai buvo išleisti neuroanatomas Santiago Ramon y Cajal'o straipsniai apie žmogaus smegenų žievės neuronų struktūrą.

Kaip ir kasmet, šiemet muziejuje bus rengiama Velykų margučių skatinimo pamokėle, kurią ves ilgametis muziejaus liaudies menininkė Uršulė Astrienė. Visi norintys pasimokyti iš velykačių skatinimo meistrės kviečiami į muziejų balandžio 8 d., šeštadienį, 11 val. ryto. Mokestis – 9.50 dol. ir 7.50 dol. muziejaus nariams. Reikia atsinešti svogūnų lukštuose ar kituose dažuose dažytų vertybių. Daugiau informacijos teikiama tel. 773-582-6500.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė ruošia Užgavėnių pasilinksminimą vasario 27 d. 12 val. Šaulių namuose (2417 W. 43 St.). Bus Užgavėnių patiekalų, loterija, laimės šuliny.

Skelbimai

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road, Tel. (773) 847-7747.

• **Algimanto Kezio fotografijų parodos atidarymas bus penktadienį, vasario 25 d., 7:30 val. vak.** Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Atidarymo metu dainuos naujai įsikūrusi Jūratės Lukminienės vadovaujamas dainų vienetas „Govija“. Bus vyno ragavimas ir meno darbų varžytinės.

• **Lietuvos Dukterų draugijos narių visuotinis susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 27 d.** šia tvarka: 12 val. Jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios už draugijos steigėją kun. dr. Feliksą Gurecką ir už mirusias nareis bei rėmėjus. 1 val. p.p. Jaunimo centro mažojoje salėje vyksiančiame susirinkime bus pateiktos apyskaitos, atliktų darbų peržvalga, vyks naujos valdybos rinkimai. Nareis ir viešnios maloniai kviečiamos dalyvauti.

„Židinio“ pamaldos įvyks šv. Kazimiero šventėje šeštadienį, kovo 4 d., 4 val.p.p. Jėzuitų koplyčioje, Čikagoje. Per šio Lietuvos globėjo užtarimą prašysime Dievo palaimos tėvynei ir jaunimui. Visi nuoširdžiai kviečiami šiose pamaldose dalyvauti.

PARODA IŠ MUZIEJAUS FONDU

Kviečiame visuomenę apsilankyti Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, kur šiuo metu veikia meno paroda iš muziejaus fondų. Per daugelį metų įvairūs dailininkai ir aukotojai muziejui padovanojo įvairių meno kūrinių. Dalis jų buvo atrinkta šiai parodai, kurioje lankytojai galės išvysti šiuolaikinių Lietuvos dailininkų, tokių kaip M. Vilučio, D. Jonkaitytės, K. Petruolio, D. Gražienės, E. Marcinkevičiaus, R. Dalinkevičiaus, L. Kryževičienės ir Amerikoje kūrusių bei tebekuriančių dailininkų, tokių kaip A. Varno, Č. Janušo, P. Kaupo, Mary Strasevičiaus, M. Stankūnienės ir kitų aliejinės tapybos bei grafikos darbų. Paroda veiks iki kovo 31 d. Muziejus, esantis 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, atidarytas kasdien nuo 10 iki 4 val.

Iš arti ir toli

VERTA PADĖKOTI

Angele Nelsienė, LB Vakarų apygardos pirmininkė, skyrė daug pastangų ir laiko, kad Lietuvos nepriklausomybės 82 metų proga nebūtų pamiršti savos valdžios atstovai. Ji gavo sveikinimus-laiškus iš abiejų Kalifornijos senatorių: Dianne Feinstein ir Barbara Boxer, taip pat iš Kongreso atstovų Ed Royce, Chris Cox, su kuriais dažnai tenka susitikti ir dirbti Lietuvos labui, iš Atstovų rūmų nario Henry Waxman ir Demokratų partijos Amerikoje vice-pirm., Kongreso narės Loretta Sanchez.

Pažymėtina, kad Atstovų rūmų narys Chris Cox, Lietuvos prezidento apdovanotas aukščiausiu ordinu užsieniečiui, parašė dviejų puslapių laišką. Visi sveikinimai bus viešai paskelbti, kadangi Lietuvai labai reikalinga Amerikos Kongreso parama, siekiant narystės NATO. Kad būtų lengviau ir ateityje susilaukti šių žmonių palankumo, mūsų tautiečiai raginami jiems pasiųsti padėkos laiškus. Hon. Chris Cox, Ed. Royce, Henry Waxman, Loretta Sanchez siųskite šiuo adresu: U.S. House of Representatives, Washington, D.C.; senatorėms Dianne Feinstein, Barbara Boxer adresu: U.S. Senate, Washington, D.C.

A. Nelsienė

LIETUVIAMS PALANKUS STRAIPSNIS

Š.m. vasario 6 d. „The Orange County Register“ paselbė vedamojo papildymą, pokalbį su LB Vakarų apygardos pirmininke Angele Nelsiene. Tai neilgas, bet stiprus straipsnis su vėliausiomis žiniomis apie Lietuvos pažangą demokratijos stiprinimui, valstybės objektų privatizavimą ir didžiųjų Amerikos bendrovių atėjimą su stambiomis investicijomis. Straipsnyje rašoma, kad būtina žinoti, kaip toli Baltijos valstybės demokratijos keliu pažengę per vieną dešimtmetį nuo nepriklausomybės atkūrimo. Užsimenama apie nepriklausomybės sutos apyskaitas, atliktų darbų peržvalgą, vyks naujos valdybos rinkimai. Nareis ir viešnios maloniai kviečiamos dalyvauti.

Vasario 16-osios šventės šurmulyje (iš kairės): Asta Lapinskaitė, Monika Venslovaite, Agnė Gedvilaitė, Kristina Badaraitė, Aušra Buženaite, Rasa Milionaitė ir Lina Dovilaite.

ČLM VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

2000 m. vasario 12 d. Čikagos lituanistinė mokykla paminėjo lietuvių tautos šventę – Vasario Šešiokiją. Mokiniai i mokyklą atvyko įprastu laiku, apsirėngę tautiniais drabužiais. Atliko generalinę repetitiją.

11:50 val. r. vyresnieji mokiniai su vėliavomis nuejo prie Laisvės kovų paminklo pagerbti žuvusiuosius už Lietuvos laisvę kartu su ALTO atstovais. Vedė Evelina Ozėlienė. Kalbėjo mokyklos direktorė ir mokinys Aris Dumbrys. Buvo padėtas vainikas, kurį parūpino ALTas. Po trumpų iškilnių prie paminklo visi nužygiavo į JC didžiąją salę, kur vyko minėjimas.

Minėjimą pradėjo mokyklos direktorė Jūratė Doviliene. Buvo įneštos JAV ir Lietuvos vėliavos, sugiedoti abu himnai. Kun. Juozas Vaišnys perskaitė reikšmingą invokaciją. Mokyklos direktorė Jūratė Doviliene trumpai paaiškino mokiniams šios šventės reikšmę ir visus pasveikino su Vasario 16-ąja. Pakvietė į sceną Švietimo tarybos pirmininkę Reginę Kuciene. Ji pasveikino mokinius, tėvus ir svečius šios šventės proga. Be to, dar įteikė direktorei stambią auką mokyklos išlaikymui. Lietuvių fondo vardu sveikino Vaclovas Momkus ir įteikė direktorei gražią Lietuvių fondo sumą mokyklos gyvavimui tęsti. Generalinis konsulas Apuokas, negalėdamas asmeniškai daly-

vauti, atsiuntė sveikinimą raštu, kurį perskaitė mokyklos direktorė.

Po šios oficialiosios dalies, prasidėjo meninė dalis, kurios pranešėjas buvo 10 kl. mokinys Dominykas Aukštuolis. 7, 8, 9 ir 10 klases mergaitės pašoko „Kepurinę“. Šventinį pranešimą skaitė 10 kl. mokiniai, o eilėraščius deklamavo 9 kl. mergaitės. „Kiškiai“ pašoko šoki „Mazučukai“. Vaikų ratelio mokiniai atliko žaidimus „O tu, Martynai“ ir „Bijūnų“. Pirmas ir antras skyrius pašoko „Aguonėlę“, o trečias skyrius – „Kanapę“. Ketvirtas ir penktas skyrius pašoko „Vėdarą“. Šešto skyriaus bei 9 ir 10 kl. mokiniai pašoko sukintį. Septintos ir aštuntos klases mokiniai pašoko „Upytėlę teką“ ir „Skriek bitute“. Šokių paruošė mokytoja Nijolė Pupienė ir Virginija Dargis. Jaunesnieji padainavo: „Du gaideliai“, „Lietuvos šalelei“ ir Vasiliausko „Mylim savo tėvyne“. Vyresniųjų choras atliko: Savinienės „Lietuva“, Vasiliausko „Žemė Lietuvos“ ir „Brangiausios spalvos“. Mokyklos mokinių chorą paruošė muzikė Dalia Gedvilienė. Akompanavo Rosita Strazdienė. Dainomis pasibaigė meninė dalis ir kartu minėjimo programa.

Jaunimo centro didžioji salė buvo pilna mokinių, tėvų ir svečių. Salės gale buvo pa-

Prie laisvės kovų paminklo buvo padėtas vainikas, kurį nešė Rasa Milionaitė (kairėje) ir Monika Venslovaite.

J. Plačas

Visos nuotraukos šiame puslapyje – Dalia Badarienė

